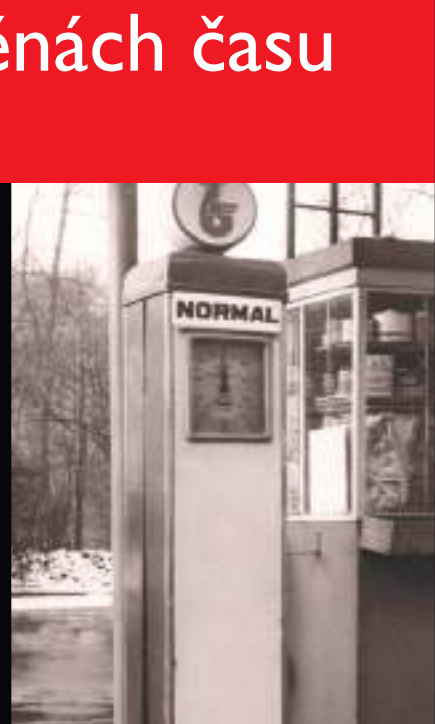

Benzina
v proměnách času

Benzina
v proměnách času

Obsah

I. ČÁST

VÝVOJ ROPNÉHO PRŮMYSLU A VZNIK SPOLEČNOSTI BENZINA..... 7

Ropa – krev moderní civilizace	9
Benzinová revoluce	11
Pět kilo benzinu, prosím... ..	13
Hledání levné alternativy	16
Meziválečná rivalita	20
Předchůdci Benziny	34
Pod státní taktovkou	41
Zrození legendy	50
Gigant.....	56
Porevoluční transformace	66
Velké plus.....	72
Vstříc zákazníkům	78
V zrcadle médií	82
Partner úspěšných	86
Domov na cestách	92

II. ČÁST

VLASTNÍCI SPOLEČNOSTI BENZINA 97

Unipetrol	98
PKN Orlen	100

III. ČÁST

DODATKY, ZAJÍMAVOSTI, PŘÍLOHY 103

Demografické, dopravní a petrolejářské údaje	104
Vývoj platebních karet	106
Vývoj logotypu	108

Slovo jednatele společnosti

Vážení přátelé,

společnost Benzina slaví v roce 2008 vzácné jubileum – 50 let své existence. Rád bych při té příležitosti stručně připomněl její dosavadní vývoj.

Benzina byla vždy především tradiční českou značkou, která je nerozlučně spjatá s domácím trhem. Právě schopnost přizpůsobit se maximálně zdejšími tržními podmínkám a vyhovět specifickým přáním našich motoristů pomohla společnosti dosáhnout a následně se i vyrovnat v kvalitě nabízených služeb a produktů zahraniční konkurenci.

Cesta k úspěchu nebyla přitom jednoduchá. Transformace státního monopolního distributora v moderní dynamickou značku se neobešla bez dalekosáhlých změn, které se dotkly jak provozu, tak i vedení společnosti. Síť čerpacích stanic bylo nutné kompletně restrukturalizovat v oblasti designu, technického vybavení i vlastní obchodní strategie. V současnosti provozuje společnost Benzina nejrozsáhlejší a jednu z nejlépe fungujících sítí čerpacích stanic v České republice, jejíž servis naprosto odpovídá trendům 21. století.

Důležitým mezníkem se v historii Benziny stal rok 2005, kdy se její správy ujala přední petrochemická skupina PKN Orlen. Polský investor s sebou přinesl nejen potřebné finance, ale především mezinárodní know-how. Výsledkem je vznik prestižní značky Benzina plus, která svým zákazníkům nabízí nejen špičková prémiová paliva a další sortiment doprovodných služeb, ale i například možnost kvalitního a rychlého občerstvení.

Prodej pohonných hmot prošel stejně jako celý automobilový průmysl během své historie řadou radikálních změn a je víc než potěšující, že společnost Benzina drží s tímto vývojem úspěšně krok. Letošní výročí dokládá, že česká motoristická veřejnost vnímá Benzinu jako tradičního, spolehlivého partnera.

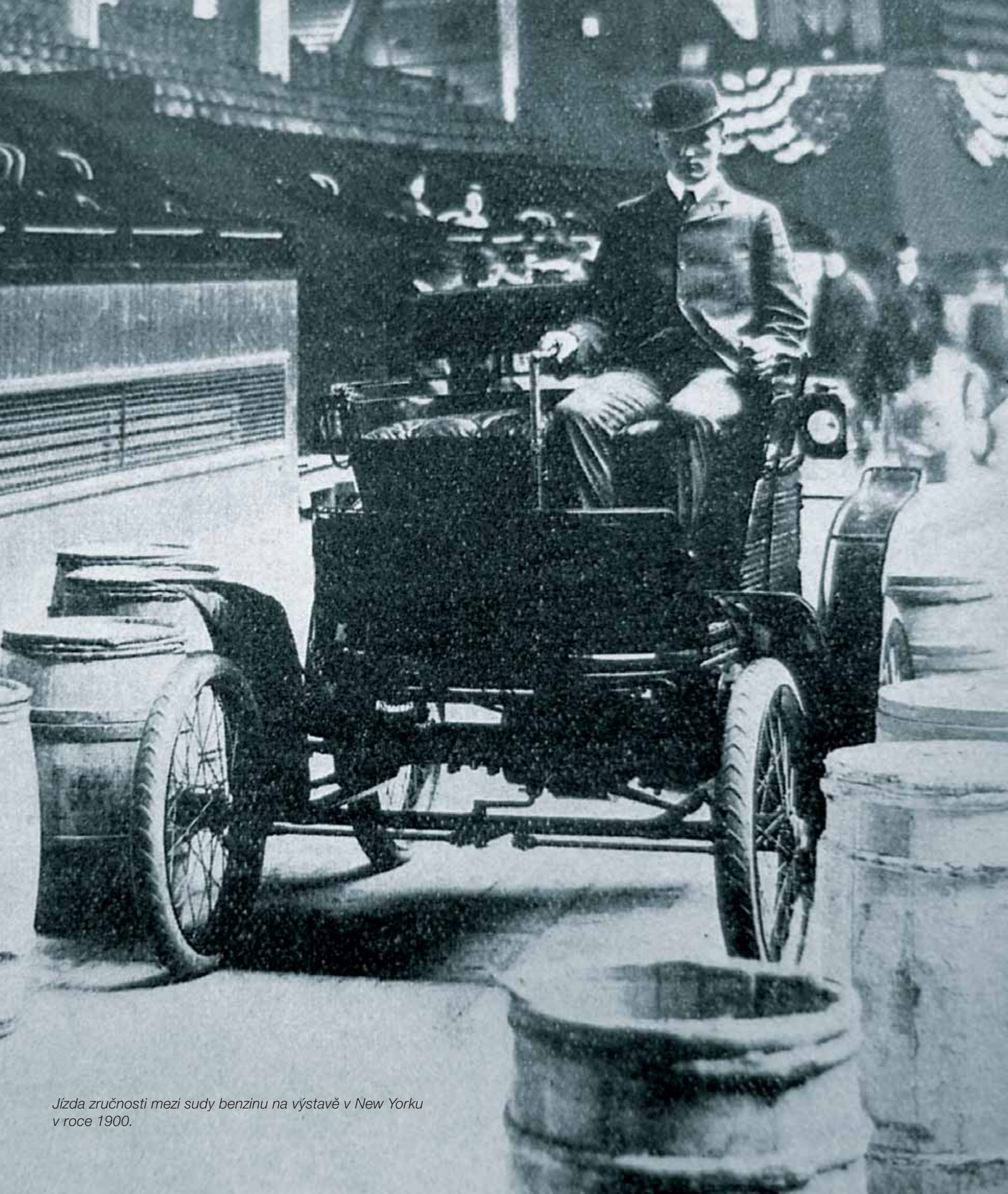
Věřím, že aktuální vývoj společnosti Benzina je příslibem ještě úspěšnější budoucnosti, a přeji jí mnoho zdaru v dalším půlstoletí!

Martin Durčák

I. část

Vývoj ropného průmyslu a vznik společnosti Benzina

*Jízda zručnosti mezi sudy benzinu na výstavě v New Yorku
v roce 1900.*

Ropa – krev moderní civilizace

Když v roce 1859 uskutečnil Edwin Drake v Pensylvánii první ropný vrt především proto, aby získanou surovinou nahradil v lampách na svícení velrybí tuk, jen těžko si dokázal představit, že svým způsobem převrátí naruby celý dosavadní vývoj průmyslu i světové ekonomiky. Ropa se sice používala k mazání, svícení, těsnění nebo léčení zažívacích potíží už ve starověku, její nezměrný potenciál však naplno odkryl až průmyslový rozvoj na přelomu 19. a 20. století. Právě ve druhé polovině 19. století vypukla téměř současně v Rusku a USA ropná horečka. Byly prováděny stále nové a nové vrty, množil se i počet podniků na zpracování ropy. V roce 1863 se rozhodl investovat do své první rafinerie také Američan John D. Rockefeller, aby o sedm let později založil spolu s dalšími podnikateli legendární Standard Oil Company a stal se jedním z největších ropných magnátů všech dob.

První dvě rafinerie vznikly v roce 1887 také u nás: jedna v Záboří u Týnce nad Labem, druhá v Novém Bohumíně. Stoupající poptávka po pet-

roleji, parafinu a mazacích olejích dala brzy podnět k založení rafinerií v Kralupech, Kolíně a následně i dalších lokalitách Rakouska-Uherska.

Ve 20. století se ropa postupně stala nepostradatelnou průmyslovou surovinou nejen pro výrobu paliv, ale i plastů, léků, hnojiv a pesticidů. Motorová paliva pohánějí téměř všechny dopravní prostředky, bez ropy se neobejde prakticky žádný výrobní proces, a za přispění ropy je dokonce pěstována většina potravin. Ropa je bez nadsázky krví moderní civilizace – a to v kladném i záporném smyslu. Současné stadium vyspělosti průmyslu a technolo-

Ve 20. století se ropa postupně stala nepostradatelnou průmyslovou surovinou nejen pro výrobu paliv, ale i plastů, léků, hnojiv a pesticidů

gií je bez objevu a využití ropných nalezišť takřka nemyslitelné, obchod s ropou a neustále sílící poptávka jsou však zároveň zdrojem mnohých konfliktů. Spotřeba ropy se významnou měrou podílí také na nebezpečném znečišťování a poškozování životního prostředí. Naštěstí se dnes díky stále přísnějším ekologickým normám daří negativní dopady ropného průmyslu na přírodu v mnoha směrech postupně minimalizovat.

Prodejní zásobník petroleje býval tradiční součástí starých drogerií a obchodů se smíšeným zbožím.

Konev na petrolej nemohla koncem 19. století chybět tam, kde se svítilo petrolejkami.

Možná nevíte, že

- výraz *ropa* pochází z *Polska*, v překladu znamená „*hnis*“; jde o původní označení tamních solných pramenů
- první barely ropy se prodávaly za 70 centů

Podoba jednoho z nejstarších automobilů z 90. let 19. století.

Benzinová revoluce

Motorová paliva získávaná destilací ropy jsou pravděpodobně nejdůležitějším ropným produktem. Poněkud paradoxní prvenství ve výrobě benzinu připadlo roku 1830 Angličanu Clintonovi a německému chemiku Reichenbachovi – ani jeden z nich totiž vůbec netušil, k čemu by jejich objev mohl sloužit. Masivního využití se benzin dočkal až během průmyslové revoluce ve druhé polovině 19. století,

mimo jiné v souvislosti s vynálezem spalovacího motoru. Ať už je to náhoda nebo ne, první prakticky použitelný spalovací motor vynalezl a konstruoval Francouz Jean

Lenoir v roce, který je spojován se zahájením komerční těžby ropy. Letopočet 1859 je tak právem považován za počátek éry spalovacích motorů. Už o 30 let později pak mohli někteří šťastlivci vidět spalovací motory v samohybech. Zatímco Gottlieb Daimler sestrojil společně s Wilhelmem Maybachem v jedné stuttgartské továrně v roce 1885 nejprve motocykl a o rok později čtyřkolku, Carl Friedrich Benz ve stejné době představil svoji tříkolku. Ani

Masivního využití se benzin dočkal až během průmyslové revoluce ve druhé polovině 19. století, mimo jiné v souvislosti s vynálezem spalovacího motoru.

naši inženýři dlouho nezahláli, a tak na sebe první český benzinem poháněný automobil nedal dlouho čekat. President – jak byl vůz pojmenován – přitom vznikl v kopřivnické továrně na kočáry léta páně 1897, tedy v roce, kdy německý vynálezce Robert Diesel sestrojil zcela nový typ úsporného motoru. Jen několik málo měsíců nato byla v Americe zahájena sériová výroba automobilů a obrovská tech-

nologická mašinerie, pro niž se postupem času vžil název „automobilový průmysl“, se mohla naplno rozeběhnout.

Jestliže v počátcích bylo vlastnictví motocyklu či

automobilu výsadou továrníků a majetných celebrit, sdružujících se v elitních automobilových klu-bech, s příchodem nového století se nejrůznější motorová vozidla začala prosazovat i v praxi každodenního života. Autodoprava se významně podílela jak na rozvoji podnikání, tak i třeba cestování. Při historicky prvním sčítání motorových vozidel v českých zemích v roce 1906 už úřady evidovaly celkem 73 automobilů a 228 motocyklů!

Na cestě v roce 1910.

Pět kilo benzínu, prosím...

Na přelomu století nabral rozvoj automobilismu nečekané obrátky – a to jak ve světě, tak u nás. Už v roce 1904 se v Praze na Žofíně konala ustavující valná hromada Českého klubu motocyklistů v království českém, který sdružoval majitele automobilů a motocyklů. Během schůze byl odhlasován návrh na zřízení „stanic klubu“, které by členům sloužily k doplnění paliva a zaslouženému odpočinku po náročné jízdě. Klub současně vyzval motoristy, aby během svých cest vytipovali lokality vhodné pro skladování většího množství benzínu. Ještě téhož roku zahájilo prodej paliva sedmnáct vybraných hoteliérů, hokynářů, drogistů a lékárníků především z okresních měst. Tito obchodníci odebírali benzin ve skleněných, přibližně 35litrových demižonech. Jejich zásobování se ujala kolínská rafinerie. Současně vznikla také mapa, na níž byli všichni smluvní prodejci pohonných hmot vyznačeni.

Komplexní služby Českého klubu motocyklistů v mnohém připomínají moderní sítě čerpacích stanic s řadou jejich nadstandardních služeb.

O tom, že klub bral záštitu zájmů motoristů opravdu vážně, svědčí i jeho další aktivity: snahy zajistit zkvalitnění cest, a tím i provozu nebo zvláště upozornění na novinky a záludnosti na motoristy zaměřených úředních předpisů. Komplexní služby Českého klubu motocyklistů tak v mnohém připomínají moderní sítě čerpacích stanic s řadou jejich nadstandardních služeb.

Benzin, který se původně neprodával na litry, ale na kilogramy, členové klubu pořídili v jednotkové ceně 40 haléřů, ostatní motoristé samozřejmě

poněkud draž. K dostání byl buď v desetilitrových demižonech, nebo vám ho úslužný hokynář načerpá přímo u pultu podobně jako lín či petrolej. Méně praktické demižony postupně nahradily 180litrové sudy, které už byly opatřeny ručními pumpami. Obsluha jednotlivých motoristů při tankování se tak výrazně zefektivnila.

Nezbytná kontrola motoru před jízdou.

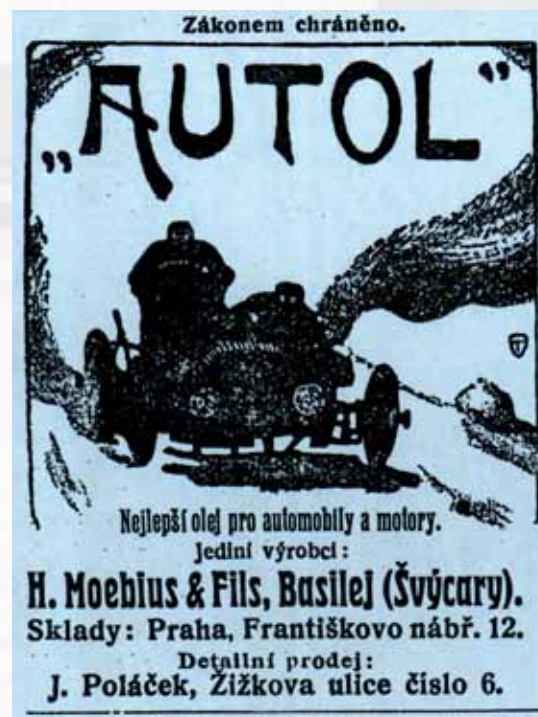
Možná nevíte, že

- *jedním z prvních periodik, která se u nás začala pravidelně věnovat motorismu, se stal časopis Sport a hry. Ten přinášel informace z dění ve všech sportovních odvětvích včetně šachu*

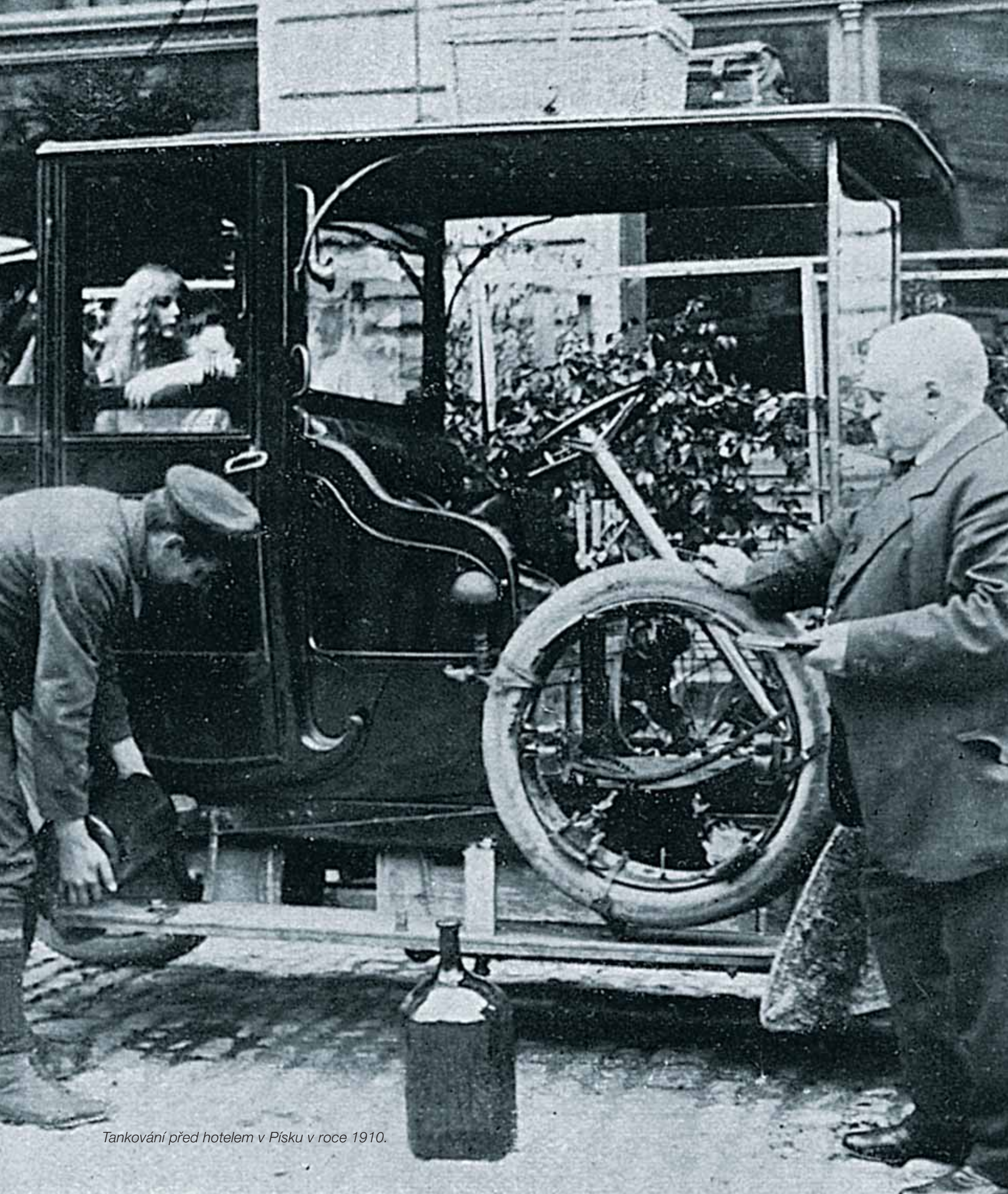

Jaké zákazníky miluje obchodník nejvíce?

Kreslená anekdota z počátku 20. století.

Novinový inzerát z počátku 20. století.

Tankování před hotelem v Písku v roce 1910.

Hledání levné alternativy

V roce 1907 vyjely v Praze ke svým zákazníkům první autodrožky a pošta zahájila přepravu zásilek nákladními auty. Poptávka po benzínu stoupala v souvislosti s prudkým rozvojem motorismu na počátku 20. století nejen u nás. To se muselo nutně projevit i jeho zdražováním: cena benzínu se tak v letech 1904–1906 téměř v celé Evropě zdvojnásobila. Motoristy, ale i chemické inženýry začal pochopitelně zajímat vývoj ekonomicky přijatelné výrobní procedury, která by dovolovala vyrábět benzin i z těžších ropných frakcí. Tak byla v roce 1910 objevena technologie krakování a díky ní i další zdroje frakcí, využitelné pro benzínová a dieselová paliva. I když tehdejší motory spotřebovaly na kilometr v průměru více nafty než benzín, výrazně nižší cena nafty tuto nevýhodu snadno vyvážila. Poptávka po motorové naftě stoupala zejména v důsledku celosvětového růstu nákladní dopravy. Zanedlouho se jí dočkali také motoristé u nás – a rozdíl v ceně benzínu a nafty tu byl více než markantní: zatímco kilogram (tehdy vlastně už litr) benzínu stál v roce 1913 72 haléřů, nafta byla k mání za 28 haléřů. Český automobilový klub tehdy distribuoval benzin prostřednictvím 28 venkovských a 1 pražské čerpací stanice. Podle výročního hlášení se v nich během uvedeného roku prodalo celkem 2 974 kilogramů (respektive litrů) benzínu.

Nejen motoristy, ale i chemické inženýry začal pochopitelně zajímat vývoj ekonomicky přijatelné výrobní procedury, která by dovolovala vyrábět benzin i z těžších ropných frakcí.

Hledání východiska z poválečné hospodářské nouze přineslo zanedlouho další levnou alternativu benzínu v podobě lihobenzinových směsí s použitím lihu vyráběného z brambor a cukrové třtiny. V roce 1923 u nás vznikly dva podniky zaměřené na obchodování s lihem: Družstvo hospodářských lihovarů a Svaz českých průmyslových lihovarů. Tyto společnosti byly ministerstvem financí zplnomocněny k řízenému hospodaření s lihem, a tak v roce 1923 prosadily povinné míchání etanolu do benzínu. Typickým příkladem ve své době rozšířeného paliva byla například směs s obchodním názvem

Dynalkol, složená z 50 % lihu, 30 % benzínu a 20 % benzolu. Dynalkol hojně využívaly i československé dráhy nebo armáda.

Lihobenzinové směsi až do počátku třicátých let konkurovaly benzínu – v cel-

kovém objemu spotřebovaných paliv zaujímaly celou pětinu! Postupem času se však jejich užívání snižovalo, až počátkem 50. let ustalo téměř docela. Vedle lihobenzinových směsí byla v prodeji také paliva, která se vyráběla vysokotlakou hydrogencací uhlí. Hlavní surovinou pro výrobu pohonných hmot však zůstávala stále ropa.

Rok 1927 přinesl zásadní obrat v klasifikaci benzínu: jeho kvalita se nově začala měřit oktánovým číslem. Nejrozšířenější byl benzin 60oktánový, některé společnosti – například Fanto – nabízel dokonce benzin 70oktánový.

Možná nevíte, že

- *oktanové číslo vyjadřuje odolnost benzínu proti samozápalu, který se projevuje známým „klepáním“ motoru; čím je počet oktanů vyšší, tím je palivo kvalitnější*
- *roku 1907 vstoupila na území rakouské říše v platnost první všeobecná pravidla silničního provozu; pro všechny řidiče z toho vyplývala povinnost složit státní zkoušku jezdecké způsobilosti*

Jedeme na weekend!

Každý majitel vozu, ať již jej koupil za jakémukoliv účelem, dovede ocenit okolnost, že mu vůz skýtá možnost opouštění se od tísně a shonu pracovních dnů!

Různý, jako lidé sami, je i jejich weekendový program:

U čerpadla se sejdou všichni, natěšeni bez paliva nelze zatím jezdit. Rychle se ještě kontroluje tlak obrátů, zkouší stav oleje, doplní voda — a potom se jede.

Daleko vzdáleni od dráhy a rušných silnic vy-

hledávají přátelé samoty klidné místočko u vody a tráví takto nádhernou, línou neděli.

Na parkovištích vanečných weekendových hotelů lze vidět nejelegantnější automobily — a uvnitř při řádku o páse nebo veškeré nejmódnější ležní souleky a nejkrásnější šaty.

Byť by weekendové ideály automobilistů byly sebe romantičtější, jedno hledají všichni: zotavení a svatý klid!... ale je zotavením a počinem, strávení weekendu v lese pod vozem (i kdyby byla podivná pro diváky sebe líkavější) a hledání ně-

jaké záhady anebo v noci celé hodiny domlouvat stávkujícímu motoru?

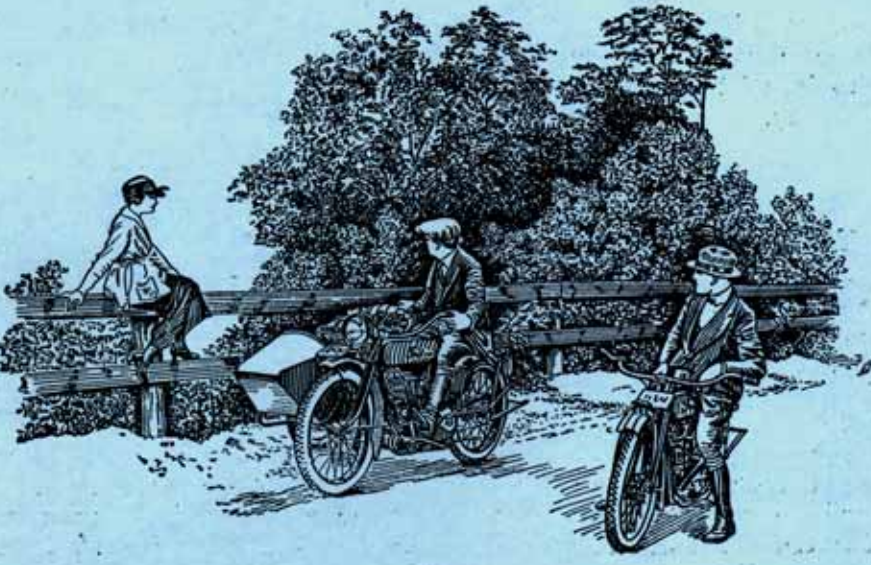
Ve většině případů tkví příčina takovýchto poruch ve špatném ošetřování a zacházení s vozidlem. Ale rozumná jízda, Mobilko s motorem a ošetřování chassis přípravkem Mobilgrease zabraňuje předčasnému opotřebení a chrání těl před poruchami, jež poškodí nejkrásnější weekend a působí zbytečné výlohy.

Kdo chce strávit příjemný a nerušený weekend, začíná svoji jízdu u čerpadla Sphinx!

MOTOCYKLEM

dostanete se
v několika minutách z hluchého
města ven
DO PŘÍRODY
kde lépe dýšete, více uvidíte, —
a žijete!

Rozvoj motorismu přinesl kultuře první republiky nový společenský fenomén – nedělní autovýlety.

BEZPEČNOSTNÍ
proti ohni a výbuchu zajištěná

SKLADIŠTĚ BENZINU,
benzolu, petroleje, lihu, dynalkolu a ostatních
výbušných a hořlavých tekutin.

S ochranným plynem
systém
MARTINI & HÜNEKE

Bez ochranného plynu
nasyovací soustavy
SECURITAS

Uskladněná v garážích a továrnách, uliční
i pojezdové čerpací cejkovatelné stanice.

Komanditní společnost
ROSENTHAL & SPOL.,
PRAHA VII., SCHNELLOVA UL. 7.
Telefon: 22037, 22516.

Stánek 36b v levém křídle Průmyslového
paláce.

Autogaráže
„META“ Vršovice
Třída krále Jiřího (u osob. nádraží
Nusle-Vršovice)
Telefon 26504-55604.
Moderní ohnivzdorné garáže pro osobní a dodávkové vozy.

Telefon 41776. **GARAGE** Telefon 41776.
ALBERT HOZÁK
KOM. SPOL.
SMÍCHOV

SPRCHOVÁ UMÝVÁRNA
LOŽNICE PRO ŠOFÉRY
ČEKÁRNA PRO ŠOFÉRY
NÁDRAŽNÍ TRÍDA

VZDUCHOVÁ STANICE
BENZINOVÁ STANICE
MONTÁŽNÍ JAMA
roh Nádražní a Vyšehradské tř.

Jedny z prvních garáží u nás vznikly na pražských Vinohradech v roce 1920 a měly kapacitu 96 parkovacích míst. Garáže, ale i nejrůznější primitivní přístřešky pro automobily sloužily současně jako skladiště benzinu, kde si řidiči mohli palivo sami doplňovat.

BENZOL

**Tam,
kde obvykle čerpáte**
mají také zelenou benzolovou směs. Je
o několik haléřů dražší, ale uspoří Vám
až 15%. Benzolová směs má více kalorií,
více energie, splývá snadněji a je v motoru
lépe využita. Dejte si zdarma seříditi svůj
vůz na zelenou benzolovou směs!

Bezplatná benzolová služba:
Stálé zkušebny: Praha a okolí – na silnici Praha-
Poděbrady u km 8-8. Brno-Výstaviště: u tenis. dvorců.
Mor. Ostrava-Vitkovice: poblíže továrny Jul. Rütgers.
Stanoviště pojezdových zkušeben dovíte se u každého
čerpáče jakož i z denního tisku.

**čs
BENZOL**

UHLÍ -
pralátka civilisace a nejmocnější
pramen energie! Jeť též výchozí
surovinou pro benzol, obsažený
v zelené benzolové směsi.

Zelená benzolová směs! Jeť jen
o pouhých 10 hal., tedy o 3%
dražší, za to ale

až o 15% vydatnější,
bohatší na energii a úspornější. Čerpejte proto jen
výhradně

zelenou benzolovou směs!

**čs
BENZOL**

Čerpejte benzolovou směs!
Zeručkuje svoji lehkou
splývavostí, velkým
obsahem energie a
lepším využitím v motoru
až 15% úspory!

Ještě před první světovou válkou konkuroval benzinu benzol, který vzniká jako vedlejší produkt při výrobě koksu. Jeho hlavní výhodou je proto téměř poloviční cena. Benzol se následně začal míchat s benzinem nebo lihem.

DYNALKOL

pohonná
látká
všech
proslulých

závodníků

DYNALKOL

**zlevňuje svou výkonností
a láci**

provoz všech výbušných
strojů.

Nejlepší reference
ministerstva pošt a telegrafů, Auto-
dopravní společnosti,
Škodových závodů. - 200 stanic
v provozu.

**Společnost pro zpeněžení lihu,
spol. s r. o., Praha I. Celetná ul. 31.**

Telefon 7131 — 7135.

MOTOROVÝ LÍH

bezpečné palivo pro dálnice

Dynalkol měl v médiích náležitou podporu.

Meziválečná rivalita

Růst spotřeby pohonných hmot se nezastavil ani v období mezi válkami. S tím úzce souvisel vznik podniků zaměřených na zpracování ropy a distribuci ropných produktů. V roce 1937 působilo na území Československa už deset rafinerií. K největším z nich patřil podnik v Dubové, který od svého vzniku v roce 1935 dodával paliva zejména armádě a státní dopravě. V Mukačevu měla centrálu Jihokarpatská rafinerie, která distribuovala vlastní benzin pod značkou Galtol, v Michalanech sídlila rafinerie Weinberger a Orten, v Kralupích byla v provozu tzv. kralupská petrolejka, v Ostravě-Přívoze potom Ostranaft. Sítě čerpacích stanic byly provozovány buď v režii jednotlivých distribučních společností, nebo na provizní bázi nejrozličnějších živnostníků. Nejstarší výdejní stojany bývaly mobilní. Teprve od poloviny 20. let přibývala na frekventovaných místech stacionární zařízení s malými nádržemi v zemi. Těsně před druhou světovou válkou bylo na území Československa evidováno na 5 800 provozoven výdeje pohonných hmot, a konkurenční boj tak nabíral na intenzitě.

Skladba čerpacích stanic byla už od 20. let pestrá. Jedny z nejsilnějších sítí vlastnily společnosti Apollo Nafta a Pragolea, která fungovala pod správou České akciové společnosti pro rafinování petroleje v Kolíně. Poté, co kolínskou rafinerii získala Vacuum Oil Company, se Pragolea stala

Těsně před druhou světovou válkou bylo na území Československa evidováno na 5 800 provozoven výdeje pohonných hmot, a konkurenční boj tak nabíral na intenzitě.

samostatným podnikem. S kolínskou rafinerií spolupracovala i distribuční firma Jakl a Štěřík, která svoji síť přibližně 175 pouličních čerpadel se značkou JSK Benzin a Orbis Motor Oil provozovala zejména ve východočeském kraji. Své produkty měla na trhu i Chemická továrna Aloise Breye – rafinerie minerálních olejů a benzinu v Praze-Vysočanech. Motoristům v Praze a okolí byly k dispozici také Holanovy stanice značky Vehol nebo čerpadla Jas, jež patřila místní společnosti Jánský a spol. Stejně jako většina sítí té doby prodával i Jas řidičům odběrní poukázky. Ojedinělé však bylo, že na tyto poukazy mohli řidiči již v roce 1928 tan-

kovat u čerpadel společnosti Naftaspol a naopak. K hlavním prodejcům pohonných hmot na Moravě patřil už od roku 1914 Excelsior se sídlem v Jihlavě nebo v roce 1935 za-

ložená židlochovicko-brněnská olejářská společnost Avion. Vlastní čerpací stanice měla také firma Baťa. U té zlínské mohli motoristé natankovat dokonce až do roku 1978! Protože Baťa benzin odbíral přímo z rafinerií, zejména rumunských, mohl si dovolit nabízet litr paliva za 1 korunu 80 haléřů, tedy téměř o třetinu levněji než konkurence. Baťovy další plány počítaly i s těžbou ropy u Napajedel a stavbou vlastní rafinerie – překazila je však druhá světová válka. Ze zahraničních společností se u nás prosadila například Standard Oil Company, dnešním motoristům známá jako Esso.

Možná nevíte, že

- *během korupční aféry v roce 1924 vyšlo najevo, že společnost Naftaspol získala lukrativní státní zakázku na pravidelné dodávky pohonných hmot ve zmanipulovaném výběrovém řízení*
- *zatímco týdenní dělnická mzda činila koncem 20. let v průměru 120 korun, zaměstnanci čerpacích stanic vydělávali mnohdy až 180 korun*

Postupem času si větší část tuzemského trhu s pohonnými látkami rozdělilo pět nejsilnějších rivalů: Fanto, Kralupol, Naftaspol, Vacuum Oil Company a Bratři Zikmundové.

Distribuční společnost Fanto patřila pardubické rafinerské společnosti David Fanto a Comp., založené vídeňským obchodníkem už v roce 1889. Její benzin a motorové oleje Fanto Startol AC a Fantolin patřily na trhu k těm vůbec nejrozšířenějším.

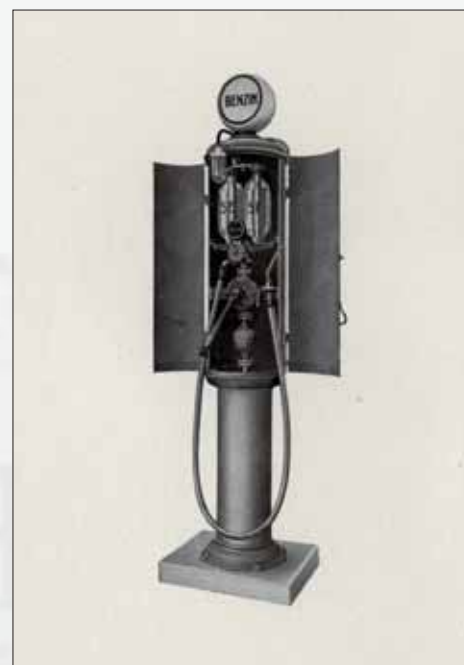
Síť 250 benzinových čerpadel Kralupol vlastnila Česká akciová společnost pro rafinování olejů, která podobně jako většina tehdejších společností dovážela a zpracovávala americkou ropu.

Obchodně-distribuční společnost Naftaspol byla založena nedlouho po vzniku Československa. Díky přímému napojení na Legiobanku připadly Naftaspolu lukrativní zakázky v podobě zásobování armády, policie a státních drah. Naftaspol později fúzoval do společnosti Vacuum Oil, která vznikla

v roce 1920 jako tuzemská pobočka Rockefellerovy Vacuum Oil Company. Ke zpracování vlastní pensylvánské ropy si tehdy pronajala rafinerii nedaleko Kolína. Už o pět let později patřila se svými dvěma sty zaměstnanci mezi tři největší distribuční společnosti v Československu. Později, v roce 1947, se kolínský podnik ujal správy rafinerie v Kralupech, a tím se z Vacuum Oil Company stal největší výrobce motorových olejů a parafinu u nás. Jí zřizovaná síť čerpacích stanic nabízela jednak benzin vysoké kvality s označením Mobiloil a Gargoyle (litr byl k mání za 12–14 korun), jednak o něco levnější Sphinx. Vacuum Oil Company zajišťovala podobně jako třeba společnost Fanto svým odběratelům také technické konzultace, školení a přednášky. Tradice tohoto odborného poradenství se později ujala Benzina. Ta se také usídlila v pražské Spálené ulici na místě, kde měla svého času centrálu právě Vacuum Oil Company.

Méně obvyklá varianta čerpacího stojanu 20. let.

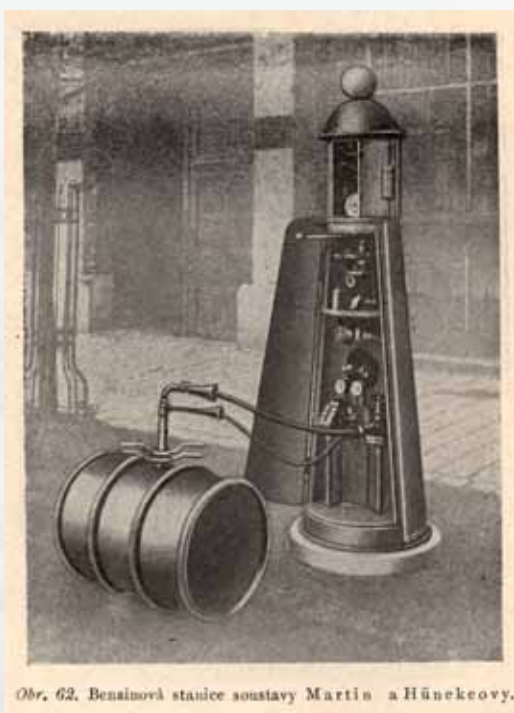
Ve své době rozšířené čerpadlo značky Hammond.

Ruční čerpadlo před koloniálem v Kelči.

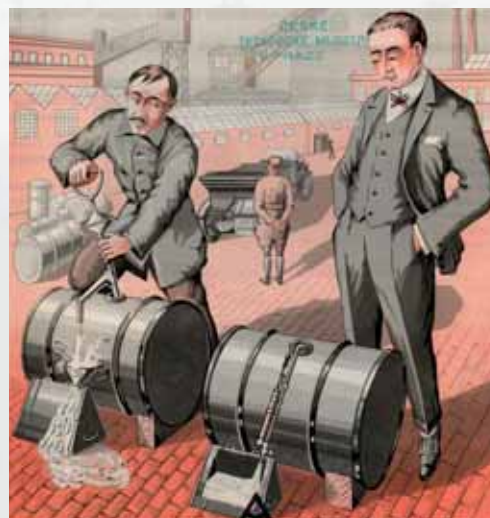

Jedno z mnoha provedení mobilních čerpadel 20. let.

Obr. 62. Benzinová stanice soustavy Martin a Hünekeovy.

*Další z typů stacionárních čerpacích stá-
janů.*

*Když byl po ruce jen sud benzinu...
Reklama na příruční čerpadlo.*

Škoda 706 Vacuum Oil Company doplňuje zásoby stanice v Boskovicích (30. léta).

CASTROL OIL
ORIGINAL C. C. WAKEFIELD-LONDÝN.
Speciální olej pro motorová kola.

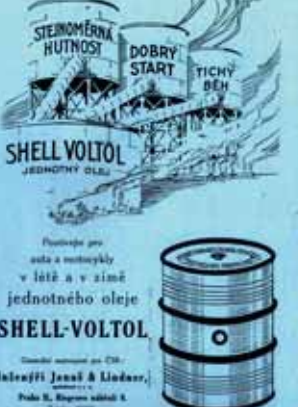
Zvýšená výkonnost, hladký chod, výborné chlazení; žádné usazeniny na pístu a stěnách válce, žádné zalepené vedení ventilů!

Na skladě u následujících firem:

J. ČURDA, Praha II. — Garill.
J. FORMÁNEK, Vlnohrad — Omega, Velocette, Sorolée.
BRATŘI CHLADOVÉ, Zlín — New Imperial.
A. DIETZ, Praha — Douglas, Henderson, Frers.
F. OIKONOMA, Praha — D. F. R., Rovis.
R. FRITSCH, Praha — N. S. U.
J. JANATKA, Smíchov — Itar.

Ing. F. MARÍK, Praha — Indes, Cleveland, Sunbeam.
J. ŠIBRAVA, Praha — Trímobil.
BRATŘI ŠULCOVÉ, Praha — B. S. A.
R. TĚSÁREK, Praha — Harley Davidson.
K. VEJTRUBA, Smíchov — Triumph.
TOMŠO A SPOL., Praha — A. R. C., Gnome & Rhone.
WILSON & HALÍR, Vlnohrad — Bianchi.

Generální zastoupení pro čsl. republiku: Dr. J. KRÁSA, PRAHA.

STEJNOMĚRNÁ HUTNOST
DOBRY START
TICHÝ BĚH

SHELL VOLTOL
JEDNOTNÝ OLEJ

Používá se pro
auta a motocykly
v létě a v zimě
jednotného oleje

SHELL-VOLTOL

Generální zastoupení pro ČSR:
Interjet Janoš & Lindner,
Praha II., Křižovnická 5.
Telefon 8000.

CAROIL
NEJLEPŠÍ AUTO OLEJ

Československé benzinové stanic.
Nejlepší olej pro všechny motocykly.
„Dobry start“ a „Tichý běh“.

Nejlepší i kvalitní motorový olej
CAROIL
a motocyklový
CAROIL
SPECIAL A
HYPEROIL
CARS OIL.

Praha:
K. VEJTRUBA, Smíchov — Triumph.
TOMŠO A SPOL., Praha — A. R. C., Gnome & Rhone.
WILSON & HALÍR, Vlnohrad — Bianchi.

JEHO OLEJ

Nejlepší motorový olej pro motocykly a auta.
Výborné chlazení, žádné usazeniny na pístu a stěnách válce, žádné zalepené vedení ventilů!

SPEEDWELL MOTOR OILS
PRAHA I., Na Smolce 10, telefon 1000.

LOCKHEED
HYDRAULIC BRAKE FLUID
SPECIAL NO. 5

Generální zastoupení pro ČSR:
Ing. F. MARÍK, Praha — Indes, Cleveland, Sunbeam.
J. ŠIBRAVA, Praha — Trímobil.
BRATŘI ŠULCOVÉ, Praha — B. S. A.
R. TĚSÁREK, Praha — Harley Davidson.
K. VEJTRUBA, Smíchov — Triumph.
TOMŠO A SPOL., Praha — A. R. C., Gnome & Rhone.
WILSON & HALÍR, Vlnohrad — Bianchi.

„ROTOR“

MCO
MOTOR OIL

Nejlepší autoolej, ideální pro Váš vůz

Výhradní prodej pro ČSR:
MOS, OSTRAVA, ul. Šachovská 4. Telefon 1000.

Speedwell

Zaručujeme:

Vlastní: Rychlost, výkon, spolehlivost, dlouhá životnost.
Mocní: Spolehlivost, dlouhá životnost, vysoká rychlost.
Zachová: Vysoká rychlost, dlouhá životnost, vysoká spolehlivost.

SPEEDWELL MOTOR OILS
PRAHA-STŘEKOV, Pulchričky 23. Telefon 600-65.

Nákup autooleje je věcí důvěry.

TYTO
FLOMBROVÉ
KOVY
OBSAHUJÍ
ORIGINÁLNÍ
FANTOLIN.

Kdo má důvěru, musí mít stádky! Ne všech originálních kovů Fantolin motorový olej je nejlepší, ale jen správně smíchaný s jinými a čistý.

Pro jaro — FANTOLIN

Před odjezdem:

GARGOYLE
Mobiloil

VACUUM OIL COMPANY A.S.
PRAHA II., Křižovnická 5.

SPOTŘEBA BEZ CASPAROVA OLEJE

SPOTŘEBA CASPAROVÝM OLEJEM

Generalní depot pro R. Č. S.: **OTTO PROCKSCH, VARNSDORF.**

Zvýšíte výkon svého motoru
budete-li používat

TEXOIL
orig. amer. olej.

AMERICAN MOTOR OIL, K. MOTT.
PRAHA XII., Slerská 14. Telefon 544-70.

Prodejem speciálních maziv se zabývali jak distributoři benzinu, tak řada tuzemských firem, například Jakl a Štěřík v Kolíně, Čížek a Schmaus v Plzni, Lorenz v Chebu, Janouškové v Praze, Kassavia ve Velkém Březně, Weinreb v Novém Bohumíně, Ostia v Ústí nad Labem, Photogen Ostrava a mnoho dalších. I v prodeji motorových olejů existovala již v době mezi světovými válkami silná konkurence.

Zásobovací vůz Kralupolu (počátek 30. let).

Čerpací stanice společnosti Fanto ve Zlíně-Prštném (1936).

Kiosek pro obsluhu čerpadla (30. léta).

Nová, vkusná reklamní figura objevila se 1 km za akcizem u Dol. Chaber, na mělnické silnici. Je to plechová figura asi 10 m vysoká, nesoucí plechovku Fantolin oleje. Je s obou stran stejně barevná a mezi množstvím jednotvárných silničních tabulí je jednou zase vtipná myšlenka, které si každý povšimne.

Z časopisu Motor (1926).

Inzerce v novinách Národní politika (1937).

ALOIS BREY společnost s r.o.,
PRAHA-SMÍCHOV, Dvořákova 1381.
Telefon: 43813, 43814, 40651, 40652.

Značkový benzin prodávaly i jiné distribuční sítě.

Přes 600 benzinových čerpacích stanic.

KRALUPSKÁ SPOLEČNOST PRO LUČEBNÍ VÝROBKY SPOL. S R. O.
PRAHA II., HYBERNSKÁ 44.

TELEGRAMY: BENZOLEA, PRAHA.

TELEFONY: 24-456, 24-457, 39-014.

KRALUPSKÁ OLEJÁŘSKÁ SPOLEČNOST
BRNO, KŘENOVÁ 75 a.

TELEGRAMY: KRALUPOL, BRNO.

TELEFONY: 3.098, 3.099.

Dodávka vlastními nákladními automobily do domu.

Browser – jeden z nejrozšířenějších typů čerpacích stojanů, které sloužily i k uskladnění nádob s oleji (Praha, 30. léta).

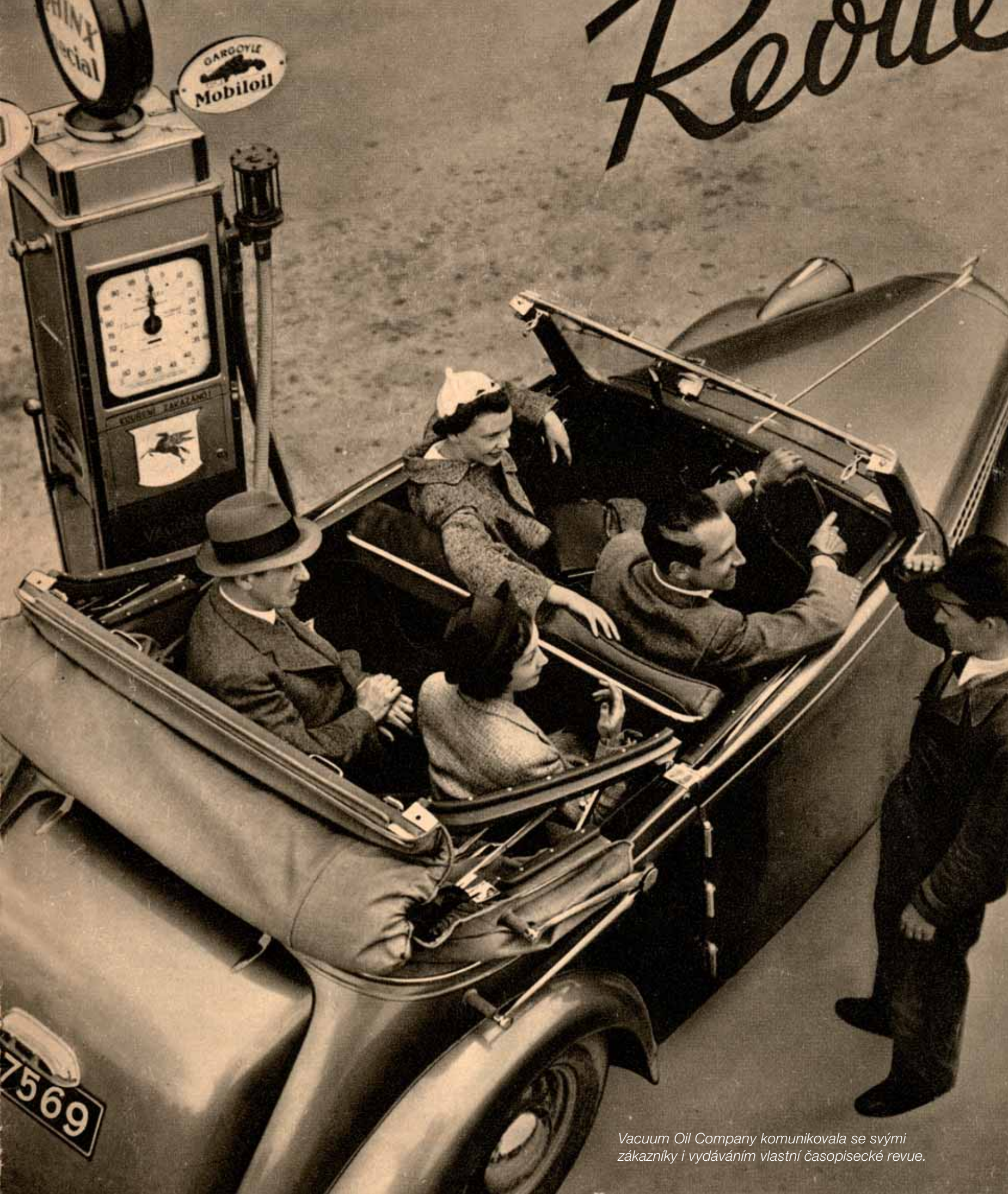
Odlehčená realita 20. let.

V roce 1938 zachycená čerpací stanice Naftaspolu.

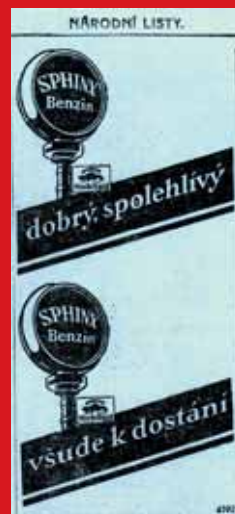

Mediální kampaně Naftaspolu patřily v tisku k těm nejvíce viditelným – inzerce z 20. až 30. let.

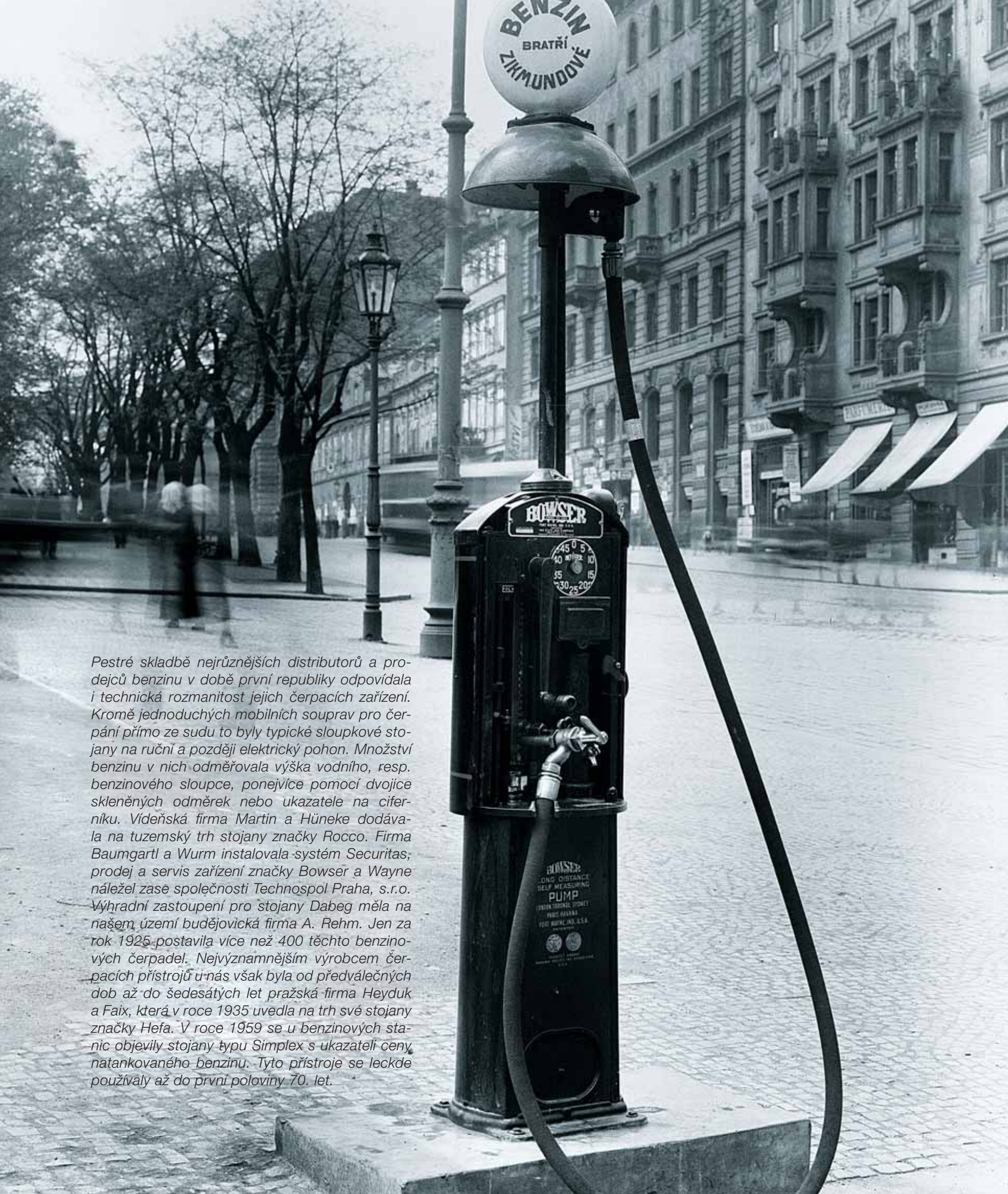

Revue

Vacuum Oil Company komunikovala se svými
zákazníky i vydáváním vlastní časopisecké revue.

Skrutá reklama výrobků ve filmu není žádnou novinkou. Plechovka oleje značky Mobiloil si například zahrála ve filmu Václava Wassermana *Tři kamarádi* z roku 1947, který zachycuje život automobilového světa.

Pestré skladbě nejrůznějších distributorů a prodejců benzinu v době první republiky odpovídala i technická rozmanitost jejich čerpacích zařízení. Kromě jednoduchých mobilních souprav pro čerpání přímo ze sudu to byly typické sloupkové stojany na ruční a později elektrický pohon. Množství benzinu v nich odměřovala výška vodního, resp. benzinového sloupce, ponejvíce pomocí dvojice skleněných odměrek nebo ukazatele na ciferníku. Vídeňská firma Martin a Hüneke dodávala na tuzemský trh stojany značky Rocco. Firma Baumgartl a Wurm instalovala systém Securitas; prodej a servis zařízení značky Bowser a Wayne náležel zase společnosti Technospol Praha, s.r.o. Výhradní zastoupení pro stojany Dabeg měla na našem území budějovická firma A. Rehm. Jen za rok 1925 postavila více než 400 těchto benzínových čerpadel. Nejvýznamnějším výrobcem čerpacích přístrojů u nás však byla od předválečných dob až do šedesátých let pražská firma Heyduk a Faix, která v roce 1935 uvedla na trh své stojany značky Hefa. V roce 1959 se u benzinových stanic objevily stojany typu Simplex s ukazateli ceny natankovaného benzinu. Tyto přístroje se leckde používaly až do první poloviny 70. let.

Předchůdci Benziny

Historie sítě čerpacích stanic Benzina sahá nepřímo až do roku 1920, kdy se bratři Rudolf a Oldřich Zikmundové nechali do obchodního rejstříku zapsat jako zakladatelé společnosti se zaměřením na komisionářství a obchod s olejem, petrolejem, benzinem a tuky. Nedlouho poté vstoupil do podniku jako veřejný společník pražský obchodník František Škoda a o dva roky později se přidal třetí z bratrů Zikmundových Vojtěch. Tehdy také firma Bratři Zikmundové instalovala na pražském náměstí Republiky svoji první čerpací stanici. Jestliže během následujících pěti let zřídila na celém území republiky přibližně 90 čerpacích stanic, o rok později jich už provozovala kolem 300.

V souladu s firemním heslem „Dokonalé služby motorismu“ soustředili Zikmundové veškerou svou pozornost na kvalitu produkce. Jejich maziva patřila ostatně na trhu k těm s nejlepší reputací. Vyhlášené byly zejména motorové oleje Mogul. Vedle nich však v nabídce firmy nechyběly ani oleje pro převodovky, tlumiče a další průmyslové využití. Součástí výrobního programu bylo také speciální doplňkové zboží, například nemrznoucí směs nebo autokosmetika. Takto rozmanitým sortimentem výrobků zásobovali bratři Zikmundové vedle vlastní sítě čerpacích stanic také velkoobchodníky z řad průmyslových podniků. K těm nejdůležitějším patřily Škoda, Konstrukтива, Walter nebo Zbrojovka Brno. Velké obchody uzavírala firma BZ

prostřednictvím zhruba tří desítek skladů u svých koncesionářských odběratelů, zejména hospodářských družstev.

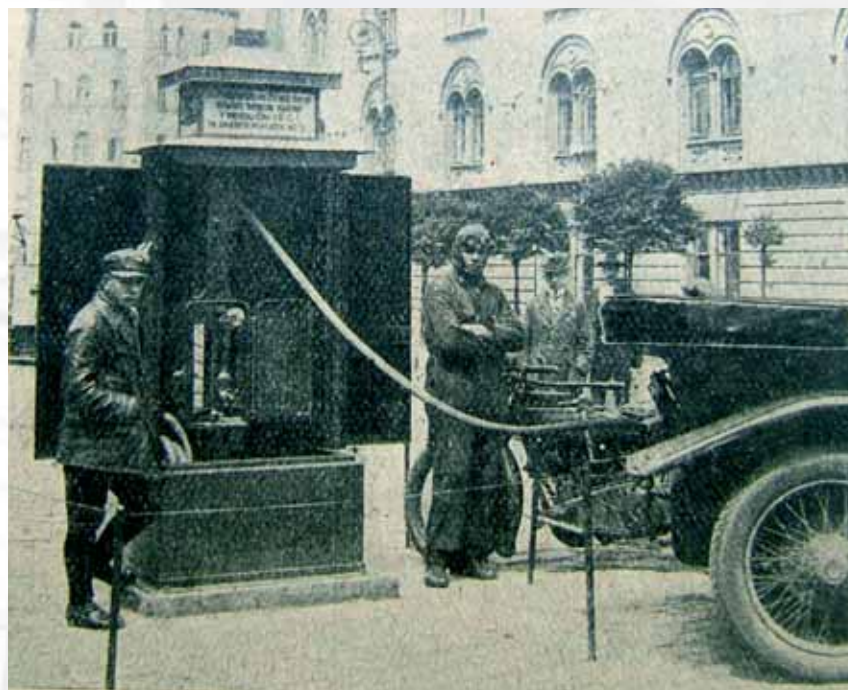
Jako první mezi distribučními společnostmi stavěli Zikmundové ve větších městech čerpací stanice na místech přímo napojených na koleje pro železniční vlečky. Do velkých nádrží těchto tzv. skladovek se přímo stáčely celé železniční cisterny. Sudy z distribučních skladů pak většinou rozvážely nákladní vozy.

Rok 1933 měl pro firmu bratří Zikmundů mimořádný význam: tehdy se totiž stala akciovou společností a navíc se připojila ke kartelovému uskupení Petrolejová konvence, jehož členy byly nejvýznamnější československé rafinerie a sítě čerpacích stanic. Rokem 1938 se v síti BZ datuje počátek

instalace stojanů pro naftu a ve stejné době začalo přibývat také zastřešených stanic se dvěma příjezdovými cestami k betonovému ostrůvku s několika stojany.

Pomalými, ale jistými kroky se společnost BZ vypracovala až na pozici největšího distributora pohonných hmot na trhu. Pod její správu spadalo v roce 1938 už 1 093 čerpacích stanic, navíc disponovala 27 vlastními zásobovacími sklady, 6 provozy k výrobě lihobenzinových směsí, značkovými servis a garážemi. Bezproblémový chod firmy zajišťovalo celkem 240 dělníků, 166 úředníků a 19 obchodních zástupců.

V souladu s firemním heslem „Dokonalé služby motorismu“ soustředili Zikmundové veškerou svou pozornost na kvalitu produkce.

Společnost Bratři Zikmundové se stala první distribuční společností v Československu, která přenesla tankování benzínu ze soukromých garáží do vlastní veřejné sítě čerpacích stanic. Jejich první čerpací stanice, která se současně stala první v Československu, byla instalována v roce 1923 na náměstí Republiky v Praze. Střed Prahy záhy zásobovalo také čerpadlo na Karlově náměstí u budovy trestního soudu. Další čerpadla BZ vznikla postupně ve Škrétově ulici u Národního muzea, na Mikulášské třídě, Klárově nebo Strossmayerově a Jungmanově náměstí. Řidiči ze Smíchova a Malé Strany jezdili doplňovat palivo k Štefánikovým kasárnám.

V roce 1939 došlo ke všeobecnému zdražení pohonných hmot o 10 až 15 haléřů. Státem povolené maximální ceny benzínu, petroleje a nafty se v průměru zvýšily na 2,60 za litr, benzol stál 3,20 Kč. V důsledku německé okupace a zavedení válečného hospodářství podléhal navíc prodej paliv od září roku 1941 přidělovému systému. Pohonné hmoty bylo možné koupit výhradně na lístky, a cena za litr tak postupně stoupla až na 40 korun. Obrat obchodu s pohonnými hmotami v důsledku toho klesl o třetinu. Nedostatek benzínu řešila řada majitelů vozidel jejich přestavbou na pohon dřevoplynem, který se vyráběl ve speciálním agregátu upevněném přímo na karoserii. Přestože prodej dřeva, dřevěného uhlí i koksu byl stejně jako prodej benzínu regulován, dokázala jej společnost BZ proměnit na poměrně výnosný obchod. V souvislosti s tím musela také záhy rozšířit řady svých zaměstnanců o více než stovku nových dělníků-dřevařů.

Na základě nařízení říšského protektora převzala v létě roku 1943 kontrolu nad veškerou distribucí výrobků z minerálních olejů v Československu společnost Mineralölvertrieb Gessellschaft Berlin. Do tohoto systému zásobování byly kromě BZ zahrnuty všechny největší distributorské firmy: kralupská rafinerie, Apollo, Fantovy závody a Vacuum Oil Company. Každé z nich byl pro zásobování naftovými produkty nebo dřevěnými špalky vyhrazen konkrétní region. Pro omezené možnosti civilní výroby za války byly tyto firmy nuceny dodávat namísto rafinovaných olejů jen nerafinované produkty, jakým byl například olej Mogul s náhradní příměsí grafitu.

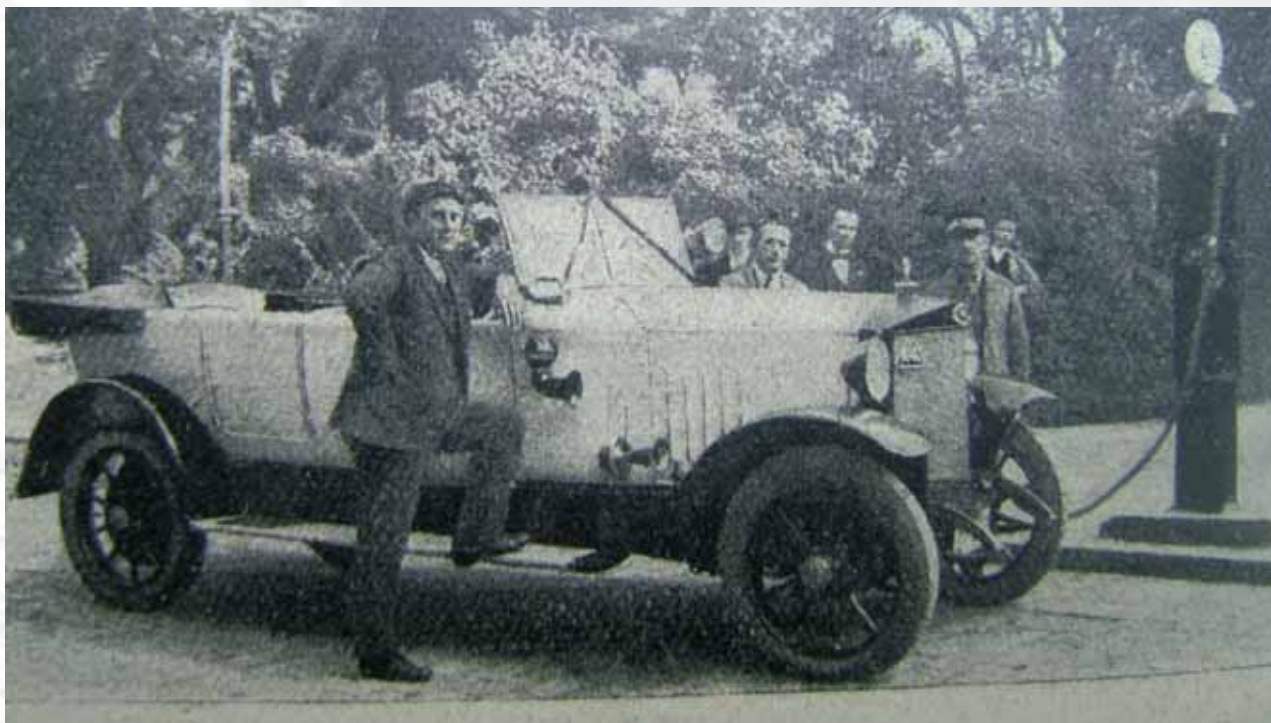
Koncem války začala společnost BZ kvůli obavám z bombardování hledat v okolí Prahy vhodné objekty, v nichž by uskladnila své zásoby. BZ sice přechkala stejně jako další pražské distribuční firmy letecké útoky bez úhony, bombardování však vážně poškodilo mnohé československé rafinerie.

Pan Viktor Rindler, dříve „Slabihoudek“, vrátil se nejen z vojny od tábořských kanonýrů, nýbrž i z daleké cesty se svým rychlým vozem Aero po Francii. A domácím výrobkům zůstal věren — jak vidíte z obrázku, mazal pro dvoutakty dobře osvědčeným Mogulem.

Počátkem roku 1927 byly produkty bratří Zikmundů, například benzin BZ a Mogul, poprvé zaregistrovány jako chráněné značky.

V roce 1924 obdržela firma Bratři Zikmundové povolení k výstavbě dalších pražských čerpacích stanic, a to na Žižkově, u letenského stadionu, ve Vršovcích, Nuslích a na Vyšehradě. I když všechny propagační materiály společnosti zdůrazňovaly, že stanice fungují i v nočním provozu a přijímají blokové poukázky, řidiči nejprve neprojevovali o jejich službě přílišný zájem, zejména kvůli vyšším cenám. Na snímku je čerpací stanice BZ na Karlově náměstí v Praze.

Zlínská čerpací stanice BZ v roce 1937.

Jedna z pražských stanic sítě BZ (30. léta).

Možná nevíte, že

- bratři Zikmundové patřili k průkopníkům zákaznických soutěží: v roce 1928 vyhlásili například soutěž o nejzdařilejší tematickou fotografii. Vylosovaní výherci získali mimo jiné i poukazy na odběr benzinu a oleje

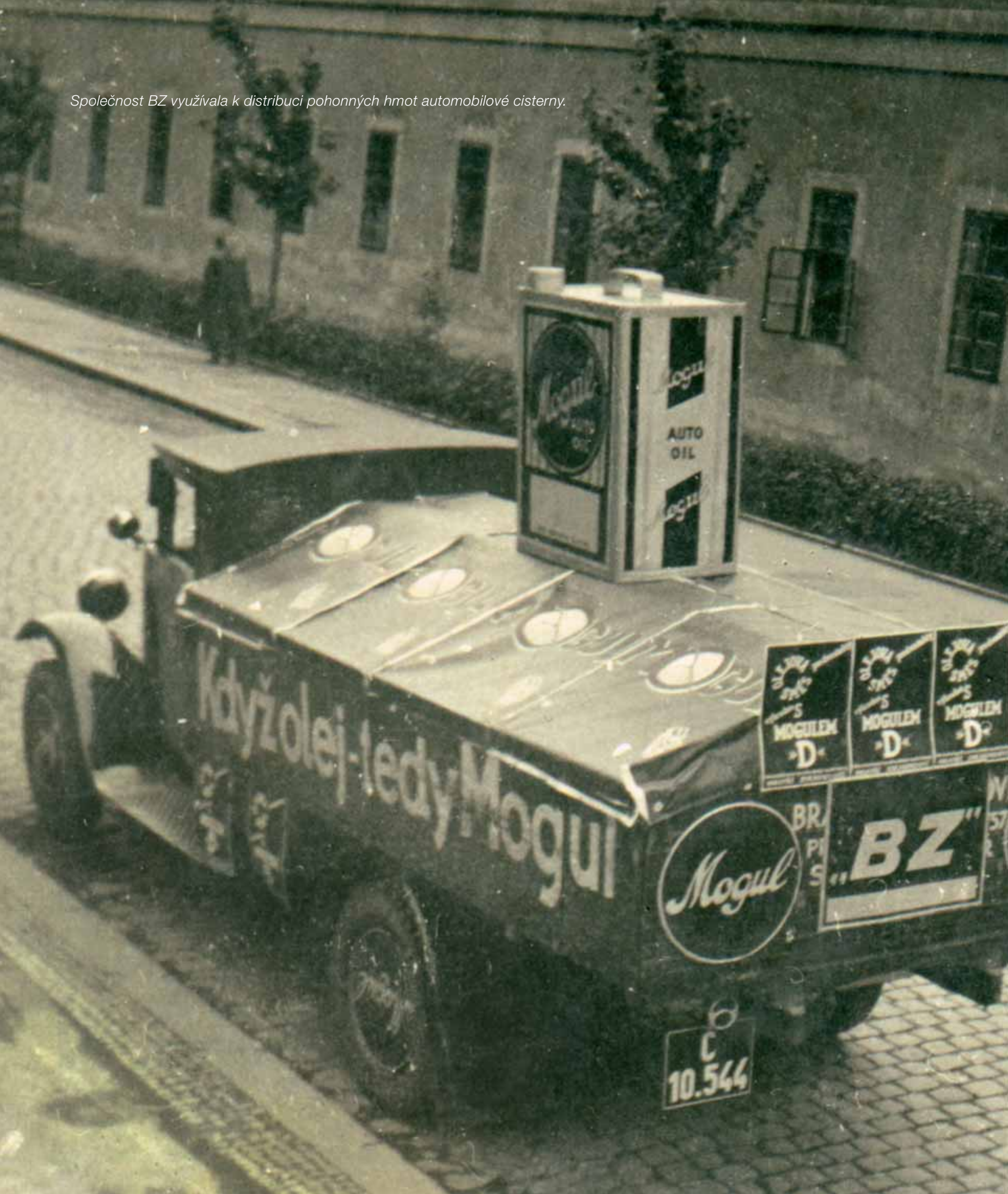

Společnost Bratři Zikmundové reklamní kampaň v denním tisku rozhodně nepodceňovala.

Propagační pohlednice, která byla k dostání na všech větších čerpacích stanicích sítě společnosti Bratři Zikmundové.

Společnost BZ využívala k distribuci pohonných hmot automobilové cisterny.

Zikmundů jak olej, benzin způsobily, že se Zámožnému narodil kluk čilý.

1. „Haló! Cože? Takhle pozdě v noci rodiče mám bžet ku pomoci? Do Bohatic? To jsou pěkné mše, a vde rozhoduje každá chvíle.“

2. „Pro auto kousek přece to malý!“ Doktor byl však povinností dbalý. Vtom však tragický mu nápad hlavou projel, do auta že nemá benzin, olej.

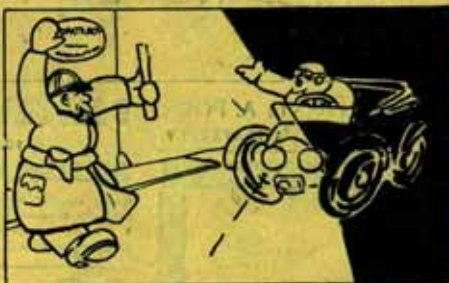
Zdrčen běhá doktor divě tady ženůka však snadno vř si rady. „Benzin? Olej? Obě budeš moci u Zikmundů pumpy dostat i v noci.“

4. V minutě už nato v plně zbroji doktor s autem před čerpadlem stojí. Vbrzku benzin auta žizeň zkojil, na své místo dán i MOGUL OIL.

5. Spustil motor, a již v malé chvíli tichým letem po silnici plřl. „Jaky rarach do auta mi vejel, jaktěživ jsem takhle skvěle nejel.“

6. V blízkém městě strážník rukou mává, autu znamení tak k zastavení dává. Ale marně, odskočil jen stěží, auto letem šíleným dál běží.

7. Rychle triedr! Nasadil jej k očím. „Což to přečtu, at to jak chci točím! Pumpu co zde Zikmundové mají, auta málo policajta dbají.“

8. Před cílem již! Doktor auto stočil, v ústrety mu Zámožný hned vkročil: „Je-li možná, doktore, už tady! Na vás stavím naděje své hrady.“

9. „BZ benzin, MOGUL AUTO OIL, štěstí a malým životem tvým spojil.

Bez nich, kluku, byl bych zde až k ránu a ty zatím byl bys dávno v Pánu!”

Pod státní taktovkou

Počínaje červencem roku 1945 a zvláště po únorovém převratu v roce 1948 přešly všechny československé rafinerie a největší distribuční společnosti, mezi něž patřila i firma bratří Zikmundů, pod státní správu a následně se začlenily do národního podniku Rafinerie minerálních olejů (Ramo). Posledním krokem transformace nově vzniklých subjektů bylo potom založení centrálního národního podniku Benzinol 1. července 1951. Jeho součástí se ihned stal roudnický sklad pohonných hmot, který do té doby patřil rafinerii Stalinových závodů v Litvínově (pozdější Chemické závody Litvínov). Ohromné podzemní zásobníky paliv u Roudnice se záhy propojily novým, 78 kilometrů dlouhým produktovodem s rafinerií v Záluží u Mostu, a tak se dosud jen prodejní činnost Benzinolu rozšířila spolu s dalšími později vybudovanými velkosklady a produktovody o kompletní zásobování nejen sítě benzinových stanic, ale i celého československého hospodářství – od sudů petroleje pro drogerie či venkovské prodejny potravin přes oleje a tuhy pro podniky až po kerosin pro letectvo.

V roce 1949 byl benzin zatížen novou daní z obrátu. Aby nedocházelo k nelegálním obchodům se starými nezdaněnými zásobami, měl benzin červené zbarvení. Zavedení daně způsobilo dvojnásobnou cenu benzinu. Levnější, oranžově zbarvený stál 4 koro-

ny a byl vyhrazen pro vozidla národních podniků. Benzin určený pro veřejnost měl cenu vyšší.

I když zájem o odběr pohonných látek byl v padesátých letech enormní, rozvoj sítě čerpacích stanic zaostával za původními předpoklady – více než třetina provozoven ještě zůstávala v rukou živnostníků, jako nečekaně zdlouhavá a problematická se ukázala také instalace elektricky poháněných výdejních stojanů. Naplno se modernizace mohla rozeběhnout až na přelomu padesátých a šedesátých let. Tehdy byly miniaturní kiosky, které sloužily

personálu jako provizorní ochrana před nepřízní počasí, postupně nahrazovány většími a o poznání komfortnějšími plechovými buňkami.

Přes všeobecné potíže spojené s restrukturalizací národní ekonomiky platil Benzinol od počátku za jeden z nejlépe organizovaných podniků vnitřního obchodu. Koncem roku 1952 nicméně rozhodnutím ministerstva chemického průmyslu zanikl a 1. ledna 1953 jej nahradil národní podnik Chema. Tehdy se také poprvé objevuje značka Benzina, a to jako název pro zásobovací závod Roudnice, který se z Chemy k témuž datu vyčlenil. V návaznosti na státní měnovou reformu byl v roce 1953 konečně zrušen přídělový systém: prodejní cena 63oktanového benzínu Normal byla stanovena na 4 koruny, nafta se prodávala za polovinu.

Přes všeobecné potíže spojené s restrukturalizací národní ekonomiky platil Benzinol už od počátku za jeden z nejlépe organizovaných podniků vnitřního obchodu.

Automobil s propanbutanovými lahvemi u čerpací stanice nedaleko zlínské nemocnice (po roce 1945).

Čerpací stanice v Horšovském Týně.

Ještě v roce 1947 se logo společnosti BZ objevilo během několika sportovních podniků.

Ve správě Benzinolu byla i tato nejnižší kategorie čerpacích stanic.

SVET KOTACE • KOVCE III. • CÍSLA 651

Chráme páteř pětiletky.

Kádr našich inženýrů a odborníků se stará a musí státi o správné mazání strojů. Slovo „musí“ vystihuje skutečnost, že tato služba jest základem posláním národního podniku Benzinol. Je to výsledek mezinárodní závazek, udržování strojů park v největší pohotovosti a výkonnosti. Jednou cestou k tomu cíli je výkonnost mazacích odborníků přímo v závodech. Za tím účelem pořádáme cyklus přednášek:

„Bud' hospodářem ve svém závodě“, které se konají:

- v Praze 8. 15., 22. a 29. listopadu,
- v Plzni 10. a 15. listopadu,
- v Brně 25. listopadu a 1. prosince,
- v Ostravě 8. a 9. prosince,
- v Bratislavě 13. a 14. prosince.

Přednášky, které pořádáme pod záštitou ministerstva průmyslu a ministerstva vnějšního obchodu, jsou určeny pro zájemce ze všech odvětví průmyslu. V našem budoucnostním díle musí nejen každý pracovník, ale i každý stroj přispět plným výkonem ke splnění výrobního programu. Přednášky jsou proto dalším krokem v naší snaze, zabezpečit velkým školením, které našemu průmyslu zajišťuje neoprávněnou používání a neoprávněnou volbu mazadel

Benzinol život kol

mnohá vaše přání,

kteří jste projevili v loňském „Týdnu vzorné služby“, byla již uskutečněna. Benzinol je volný a levnější, noční i nedělní služby u čerpadel lépe organizovány.

Zavedli jsme předplatní bloky na benzin, nová čerpadla na směs pro dvoutakty.

A tím nekončíme.

Letošní „II. Týden vzorné služby“ je důkazem, že ve zlepšování naší služby chceme dále pokračovat. Chceme, abyste za rok mohli opět říci, že sloužíme

lépe a poctivěji!

benzinol - život kol

Prodloužit život

a odstranit poruchy strojů, zamezit ztrátám, které našemu průmyslu vznikají neodborným mazáním — to je cíl odborníků naší technické mazací služby. Také vy je můžete vyzvat ke spolupráci. Vypracují ochotně mazací plán pro váš závod a poradí ve všech otázkách mazání strojů. Pamatuje, že

správným mazáním šetříte státu devisy, závodu stroje, sobě práci.

BENZINOL - život kol

Budování čerpací stanice v Černé Hoře (60. léta).

Čerpací stanice na Nepomucké ulici v Plzni.

Čerpací stanice v Klatovech.

I takové stanice dokázaly obsloužit zákazníky – Domažlice, Hořovické předměstí.

Možná nevíte, že

- *distribuce pohonných hmot neměla ještě v 50. letech systém. Rozvoz probíhal podle odhadu stavu zásob jednotlivých stanic, navíc bez ohledu na ekonomickou optimalizaci tras*

Vozový park Chemy a jeden z jejích distribučních skladů.

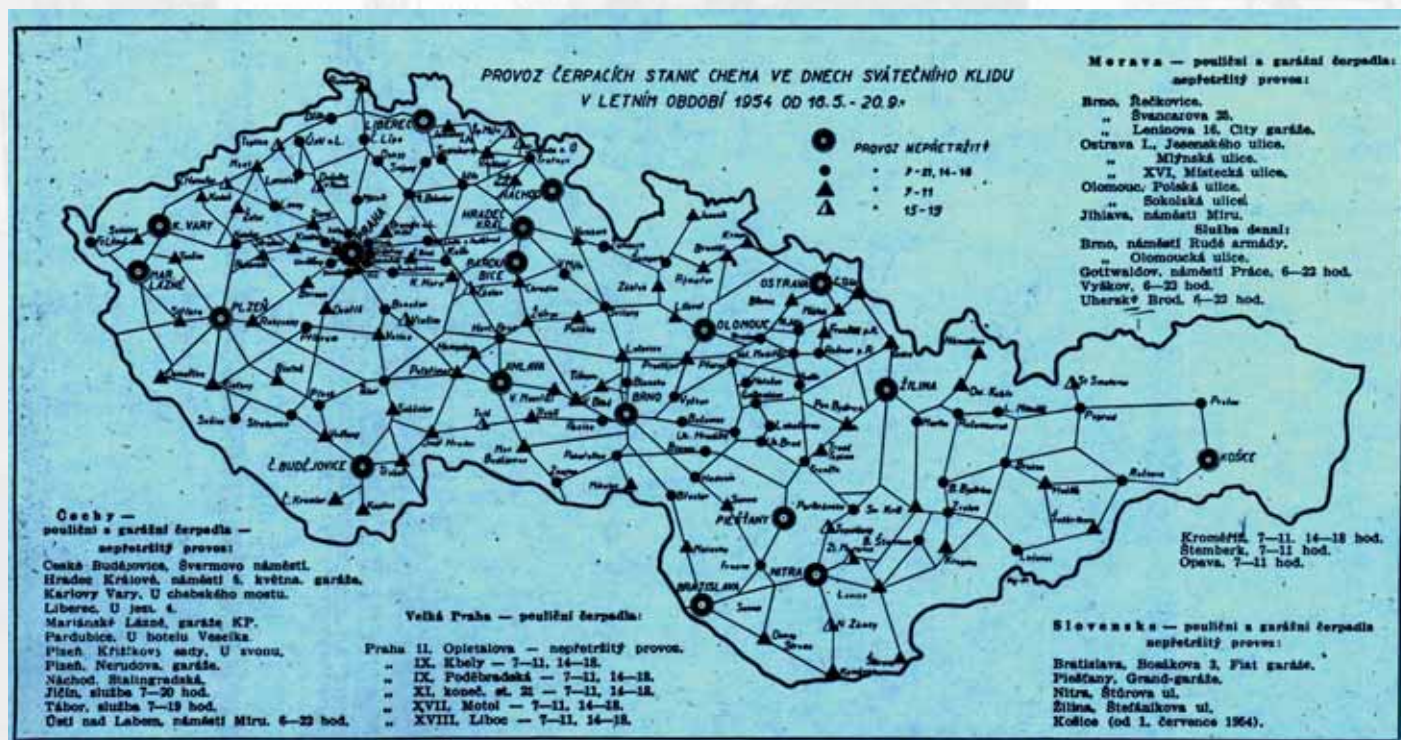

Chema asistovala u významných motoristických soutěží.

Čerpací stanice v Kolečově.

Československá síť čerpacích stanic v roce 1954.

V letech 1957–1960 byla během motoristických závodů v provozu mobilní stanová čerpací stanice. Její stojany měly na rozdíl od většiny tehdejších stanic elektrické ovládání.

Koncem 50. let Benzina zásobovala doprovodná vozidla, která asistovala při Závodech míru.

Servisní tým Chemy sestával z pracovních čet, které v jednotlivých závodech Benziny zajišťovaly výstavbu nových a rekonstrukci stávajících čerpacích stanic. Legendární četou brněnského závodu byla pracovní parta zvaná „čapadrapa“.

Pro potřeby míchání olejů byly od roku 1957 instalovány míchací stojany, tzv. Jerry konvice nebo také Jerry kabinety.

Ze stavby ropovodu Družba, který patřil do správy společnosti Benzina.

Všední den v jednom z distribučních skladů.

Zrození legendy

Základem majetkové podstaty národního podniku Benzina, který vznikl v rámci celostátní hospodářské reorganizace 1. dubna 1958, se kromě roudnického závodu staly také odbytová základna a technický závod Chemy. Chráněnou obchodní značkou Benziny je od počátku legendární koník s ozubeným kolem. Spolu se zavedením nové značky se síť čerpacích stanic začala roku 1959 unifikovat v červené a bílé, u prvních dvou provozoven se dokonce rozzářilo neonové logo společnosti.

Ihned po svém vzniku vytvořila Benzina společně s podnikem Ramo tzv. podnikovou výrobně-hospodářskou jednotku Sdružení čsl. rafinerií minerálních olejů, která podléhala přímo ministerstvu chemického průmyslu. Předmětem činnosti Benziny se kromě provozu celostátní sítě čerpacích stanic staly také výhradní dodávky pohonných hmot, mazadel a jiných ropných produktů do všech odvětví národního hospodářství. Odbyt těchto produktů i chod čerpacích stanic zajišťovaly jednotlivé oblastní závody v Praze, Táboře, Třemošné u Plzně, Hradci Králové, Liberci, Roudnici nad Labem, Brně a Ostravě. Benzina v té době provozovala na území Čech a Moravy celkem 979 čerpacích stanic; to byla však jen pouhá pětina stavu bezprostředně po válce. V rámci optimalizace provozu se totiž vedení podniku rozhodlo zrušit nevýdělečné čerpací stanice a veškeré volné prostředky inves-

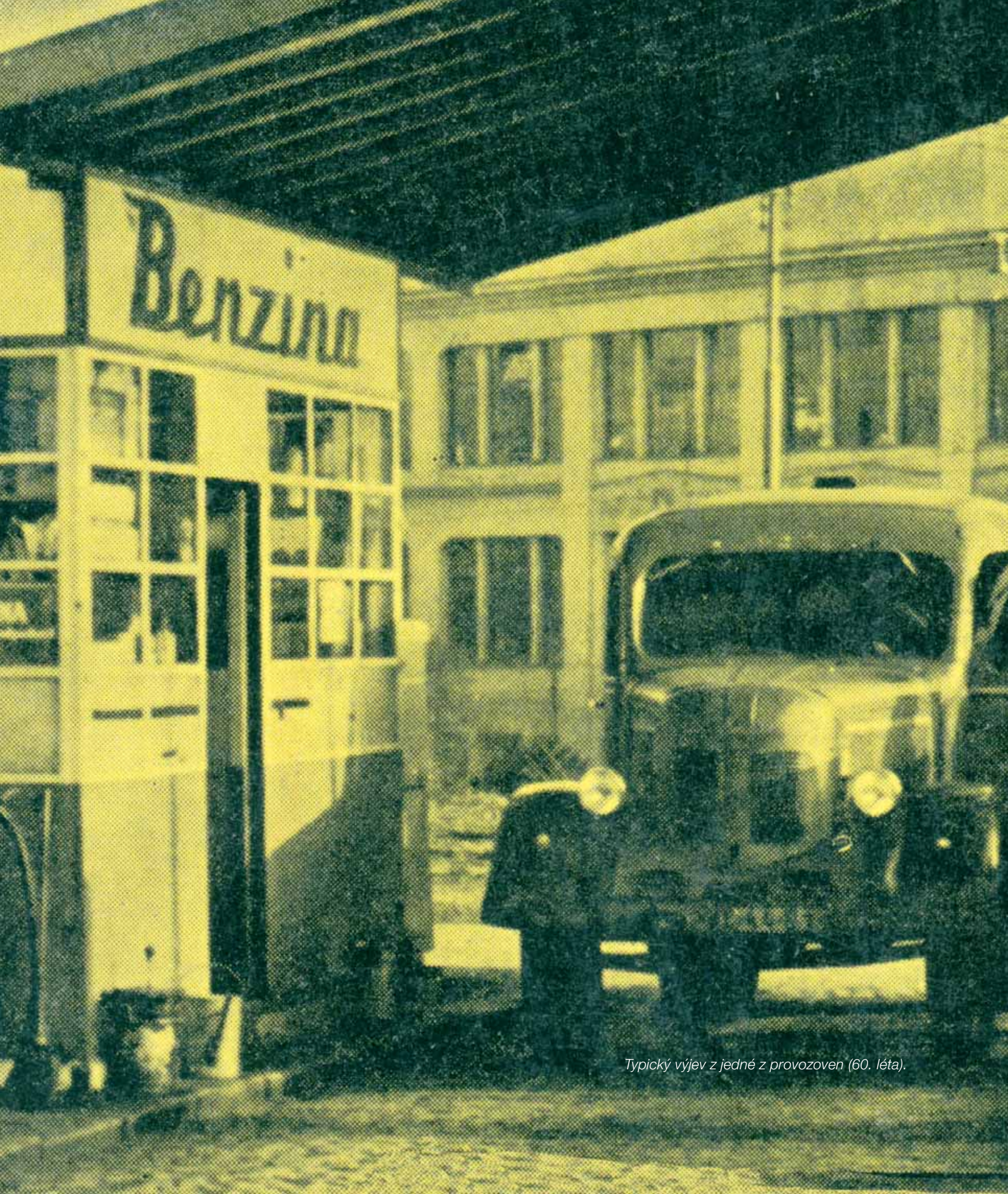
tovat do modernizace sítě, která s sebou měla přinést i postupné zvyšování kvality a úrovně poskytovaných služeb. V závislosti na stoupající intenzitě cestovního ruchu přibýval počet stanic s prodlužující se otevírací dobou, rozšiřoval se i sortiment nabízeného zboží. Ve spolupráci s podnikem Mototechna zavedla Benzina ve své síti prodej drobných automobilových součástek, brzdových kapalin a autokosmetiky. Novinkou se stala i nabídka autoolejů v plechovkách. Během roku 1959 byl zahájen prodej 84oktanového benzinu Special a počet oktanů Normalu se zvýšil ze stávajících 63 na 72. Podle úrovně vybavení a šíře nabízených

služeb se stanice sítě Benzina začaly následně rozdělovat na exkluzivní, výběrové a stanice třetí, čtvrté a páté třídy.

Budováním a plánovaným rozvojem hospodářství se zvyšovala potřeba

ropy a samozřejmě rostla i poptávka po pohonných hmotách. Bylo proto nutné zintenzivnit dodávky ropy z tehdejšího Sovětského svazu i dalších zemí východního bloku, a to jak po železnici, tak potrubím. Tradice potrubní přepravy řízené Benzinou sahá až do roku 1940, kdy začala stavba ropovodu z rafinerie v rakouském Schwechatu do Záluží a do plánovaného centrálního skladu v Hněvicích u Roudnice. Zdejší ohromný komplex podzemních nádrží, velkých jako několik železničních tunelů, nesl krycí název Wifo a v rámci jeho

Chráněnou obchodní značkou Benziny je od počátku legendární koník s ozubeným kolem. Spolu se zavedením nové značky se síť čerpacích stanic začala roku 1959 unifikovat v červené a bílé.

Typický výjev z jedné z provozoven (60. léta).

Jedna z podnikových prodejen Benziny – Brno, Údolní ulice (60. léta).

Plzeň (60. léta).

Brno, Renneská ulice (60. léta).

projektování se počítalo s tím, že bude produktovodem napojen i na současně budovaný litvínovský závod na výrobu benzínu vysokotlakou hydrogenací uhlí.

Od roku 1955 odebírala naše republika ropu už výhradně ze SSSR. Národní podnik Benzina tehdy zajišťoval na našem území výstavbu ropovodu Družba, kterým přitekla ze Sovětského svazu do Chemických závodů v Litvínově ropa poprvé v roce 1963. Vedle úseků vedoucích do rafinerií v Kralupech, Litvínově a Slovnaftu se ropovod následně rozšířil o větve směřující do kolínské a par-

dubické rafinerie. Koncernový podnik Benzina se tak stal jediným dodavatelem ropy do všech československých rafinerií.

K distribuci pohonných hmot bylo na našem území použito produktovodů. Při vzniku národního podniku Benzina byl v provozu pouze úsek mezi Chemickými závody Záluží a skladem Benziny v Roudnici nad Labem. Později se však produktovodní síť rozvětvila z bratislavského Slovnaftu do skladového terminálu Loukov u Bystřice pod Hostýnem a Šlapánova nedaleko Havlíčkova Brodu.

Brno, Slatina (60. léta).

Od roku 1958 začaly dosavadní zásobovací vozy Škoda 706 nahrazovat cisterny Tatra 111 s přívěsy.

V roce 1958 byla zavedena u čtvrtiny všech čerpacích stanic otevírací doba od šesti do osmi hodin a počátkem 70. let takto fungovala už celá polovina čerpacích stanic. Jen 6 % stanic mělo nepřetržitou službu. O nedělích a svátcích bylo obvykle zavřeno.

**BENZINA OZ VI, n. p., Brno, Panská 2-4
spolu s AMK Benzina**

dovoluje si Vás pozvat na

BESEDU S MOTORISTY

která se koná v úterý 29. června 1971 v 19 hod. v sídle
Besedního domu v Brně

Chceme Vás blíže seznámit se zajištěním letošní
motoristické sezóny a s novinkami z oboru paliv
a maziv.

Besedy se zúčastní zástupci Mototechny, ČSAO,
servisních služeb a dalších organizací.

Na Vaši účast se těší pracovníci nár. podniku ***Benzina VI. o. z. Brno***

© 02

Jedna z mnoha besed, kterou Benzina pod názvem Sloužit lépe motoristům uspořádala pro veřejnost.

Možná nevíte, že

- *Družba je nejdelší ropovod na světě. Jeho délka přesahuje 4 000 km*

Tatra 138 pojala dvanáct tisíc litrů pohonných hmot (1964).

Před koncem padesátých let obsluhovalo čerpací stanice celkem 1 292 pracovníků, přičemž bezmála tři čtvrtiny z nich byly ženy. V polovině 70. let už bylo čerpadlářů v republice jednou tolik.

Těsně po svém vzniku nabízely čerpací stanice Benzina většinou jen 63oktanový benzin a motorovou naftu. Větší výběr benzinu skýtaly jen čerpací stanice v okresních městech. Nejširší sortiment a nejdelší otevírací dobu měla nejvyšší kategorie stanic v krajských metropolích.

Ještě v polovině 70. let mělo téměř 40 % stanic celkovou kapacitu nádrží nižší než dvacet metrů krychlových a obsluha se musela mnohdy spokojit jen s kiosky o rozměru necelých tří metrů čtverečních, navíc bez vytápění a sociálního zařízení. Výjimkou však nebyly ani stanice bez jakéhokoli přístřešku.

Gigant

Místo Sdružení rafinerií minerálních olejů, jehož byla až dosud členem, se Benzina roku 1962 stala součástí VJH – Závodů pro zpracování ropy a uhlí a slibně nastartovaný proces modernizace mohl úspěšně pokračovat. Jeho výsledkem bylo například i podnikové nařízení z roku 1964, které všem zaměstnancům nařizovalo oblékat jako stejnokroj modré montérky. V létě téhož roku se u benzinových stanic objevili také první studentští brigádníci, jejichž úkolem bylo omývání čelních skel automobilů. Do konce roku 1965 se podařilo vyměnit poslední manuálně obsluhované výdejní stojany za elektrické, mnohé z nich byly navíc vybaveny čepovací pistolí s automatickou zátkou proti přečerpání. Spolu s inovovanými stojany byly ve větších provozovnách umístěny první vzduchové kompresory na dohušťování pneumatik. Komfort odběru paliva zvyšoval od poloviny 70. let na mnoha místech systém samoobslužného prodeje, sortiment se navíc rozrostl o 96oktanový benzin Super a 91oktanový Special, který se prodává dodnes. Obchodní rozmach Benziny se projevoval i budováním nových čerpacích stanic. V roce 1974 jich už bylo 750.

Škála produktů nabízených Benzinou zahrnovala v té době více než 20 skupin olejů, plastických maziv a tuků. Kromě automobilových benzinů distribuovala i motorovou naftu pro letní a zimní ob-

dobí, letecký kerosin, několik druhů technického benzinu nebo třeba petrolej na svícení.

Na přelomu 70. a 80. let nabyla Benzina velikosti koncernového podniku, který spravoval 52 distribučních skladů a 774 veřejných čerpacích stanic. Nadále zajišťovala také síť produktovodů a ropovodů, jejichž celková délka už činila přibližně dva a půl tisíce kilometrů. V letech 1977–1981 se objem jimi dopravené ropy rovnal 93,2 milionu tun. Jenom Družbou jí do republiky ročně přiteklo kolem dvaceti milionů tun. Na začátku 90. let posílil zásobování na krátkou dobu ropovod Adria (jeho trasa vedla přes bývalou Jugoslávii a Maďarsko).

Na přelomu 70. a 80. let nabyla Benzina velikosti koncernového podniku, který spravoval 52 distribučních skladů a 774 veřejných čerpacích stanic.

Po změně politického systému byl pak v roce 1996 dokončen nový ropovod IKL na trase Ingolstadt – Kralupy – Litvínov s centrálním tankovištěm v Nelahozevsi. V součas-

nosti je jeho prostřednictvím do republiky dodáváno více než 30 % ropy.

V 60. a 70. letech došlo k dalšímu rozvoji produktovodní přepravy a budování navazujících skladovacích prostor. Zásobování jižní Moravy v roce 1972 významně zlepšil nový střelický velkosklad nedaleko Brna, který vznikl tři roky po skladu v Kloboukách. Rafinerie Kaučuk v Kralupech a Chemopetrol Litvínov se propojily produktovody se skladovými terminály v Třemošné u Plzně, středočeských Msteticích, Cerekvici ve východních Čechách a Smyslově u Tábora.

V roce 1960 se distribuce výrobků zjednodušila zavedením dopravy na paletách.

Do roku 1960 spadají počátky distribuce topných olejů pro průmyslové podniky, zejména teplárny a elektrárny. O čtyři roky později umožnila Benzina nákup tzv. topné nafty i široké veřejnosti. Od motorového paliva se topná nafta s obchodním názvem Benacalor lišila jen cenou – litr stál devadesát haléřů. Spalování nafty v kamnech skončilo až s úspornými opatřeními vlády koncem sedmdesátých let.

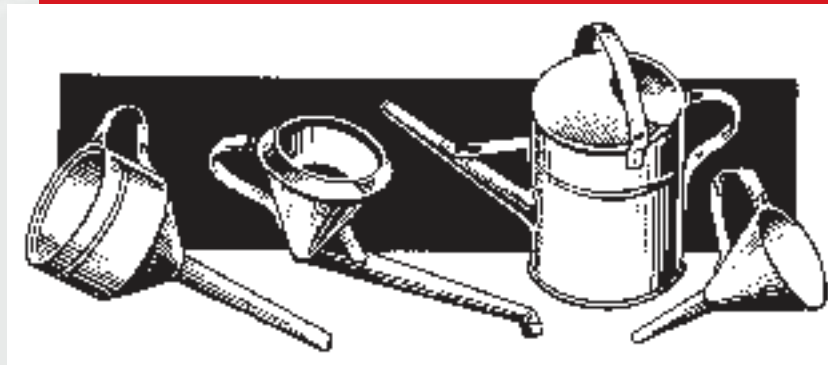
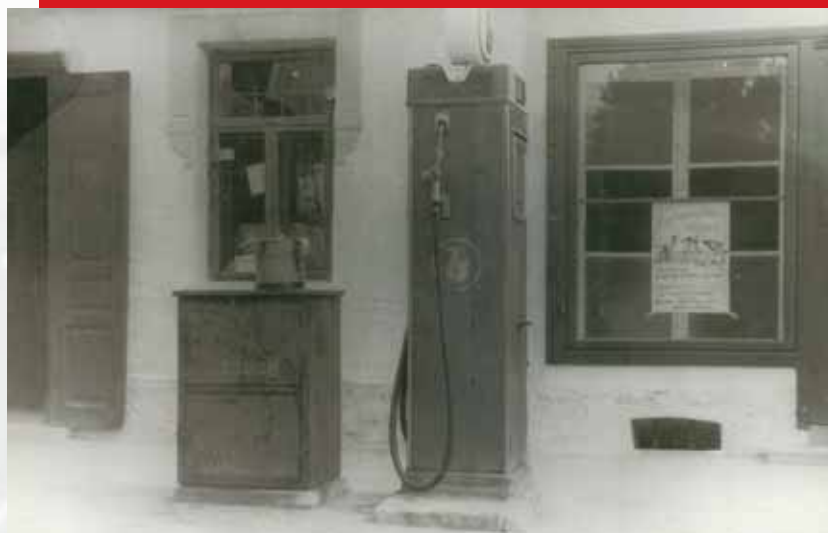
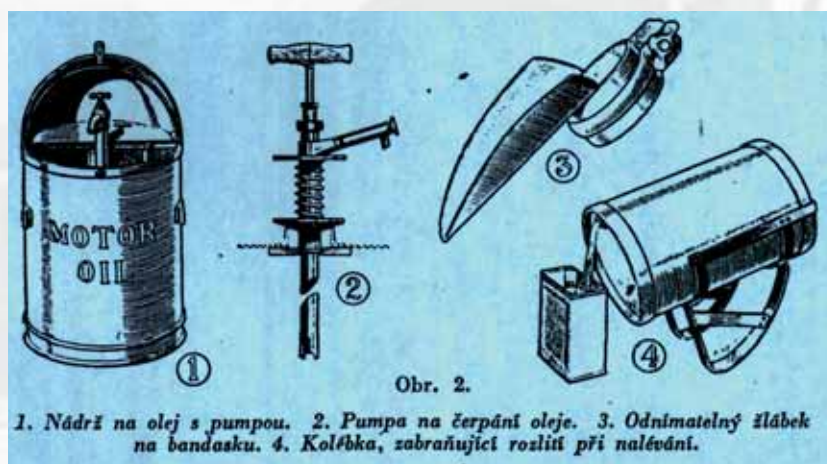
Benzina tehdy dodávala bezmála třiceti tisícům organizací a přibližně dvěma milionům soukromých odběratelů 7 druhů pohonných látek, 2 druhy topných olejů, 13 druhů technických benzinů a 2 druhy petrolejů, 119 druhů mazacích olejů, 42 druhů plastických maziv a více než čtyři desítky různých autodoplňků a náhradních součástek. Od sedmdesátých let skladovala také pohonné látky vlastněné Správou státních hmotných rezerv, konkrétně benzin, naftu, ale i další strategicky důležitá paliva či motorové a převodové oleje,

jejichž dodávky by mohly být přerušeny v případě výjimečných událostí, jako jsou přírodní katastrofy nebo vojenské konflikty.

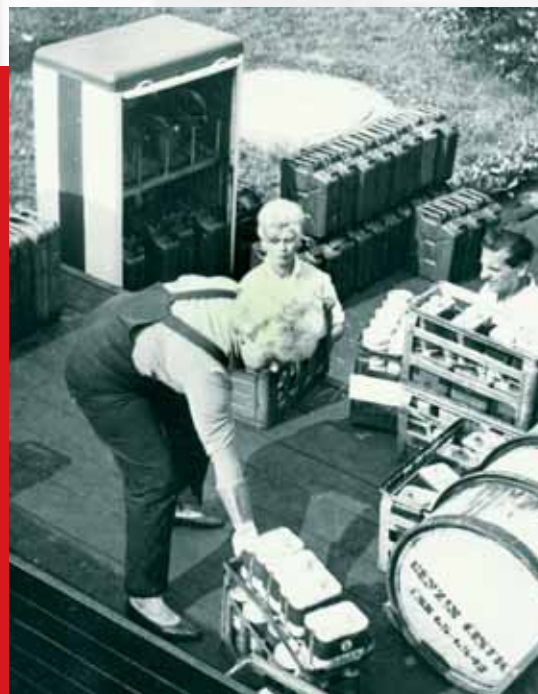
Důležitým mezníkem se stal rok 1988 – tehdy totiž Benzina uvedla na trh první bezolovnatý benzin BA 95 Natural. Zatímco v roce 1989 se toto palivo podílelo na celkovém odbytu pouhými dvěma procenty, během následujících deseti let již bezolovnaté benziny – konkrétně 95oktanový Natural a 91oktanový Normal – tvořily v síti Benziny šedesát procent prodeje těchto pohonných hmot.

V roce 1964 došlo ke snížení cen benzinu. Normal klesl ze 4,40 na 2,10 Kčs, cena Specialu byla upravena na 2,40 a cena benzinu Super (96 oktanů) na 3 koruny. Po deseti letech se ceny – částečně také zásluhou první celosvětové ropné krize – zase zvýšily. Tentokrát se 80oktanový benzin Normal, určený pro staré typy automobilů, prodával za 4 koruny, 96oktanový Special byl o 30 haléřů dražší a 96oktanový Super, který tankovali jen majitelé nejnovějších typů škodovek a zahraničních vozů, stál 5 korun. Rok 1979 přinesl vládní nařízení o celostátních úsporných opatřeních ve spotřebě ropných výrobků a následně i další zdražení. Cena 90oktanového Specialu, který v roce 1978 nahradil 80oktanový Normal, se zvýšila na 6,50 Kčs, Super zdražil na 7,50 a nafta na 2 koruny. Během 80. let se cena benzinu vyšplhala přibližně na 8 korun, koncem léta 1990 potom na 15 korun, tedy téměř dvojnásobek. V roce 1996 se litr prodával za rovných dvacet korun. Jestliže během následujících tří let stoupla cena benzinu o další 2 koruny, v roce 2000 už prolomila historickou hranici třiceti korun.

Míchání olejů s benzinem patřilo od počátků existence čerpacích stanic k rutině obsluhujícího personálu. Až do sedmdesátých let, kdy se objevily první speciální stojany, byly neodmyslitelnou součástí všech čerpacích stanic konve na olej, plechové odměrky a nálevky. Než se v polovině 60. let začaly prodávat balené aditivované oleje, míchala obsluha stanic na požádání tzv. sezónní oleje, tedy oleje pro zimní a letní období. Nejprodávanější byly Trysk, Mogul a Golem.

V roce 1966 byl v souvislosti se zahájením výroby vysokotlakých olejových hydrogenátů zaveden prodej aditivovaných olejů v plechových nádobách. Na přelomu 60. a 70. let došlo k rapidnímu zlepšení technických parametrů výroby a kvalita olejů značky Mogul vysoko převyšovala standard výrobců z ostatních zemí RVHP.

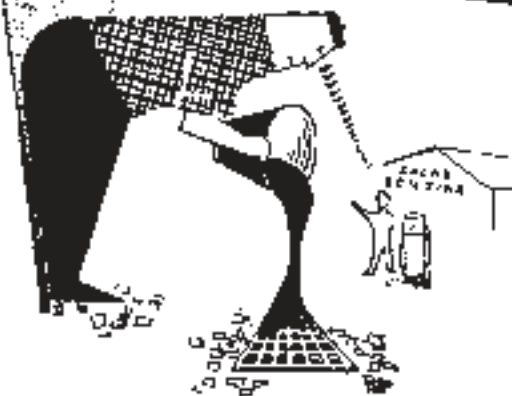

Roku 1968 byla přijata první úřední vyhláška o ochraně podzemních a povrchových vod ve vztahu ke škodlivosti ropných produktů. Tehdy také státní vodohospodářská inspekce zahájila přísné kontroly všech distribučních skladů. Zjištěný nevyhovující stav donutil následně podnik Benzína k postupné modernizaci a sanaci nevyhovujících provozů. Ve stejné době byly vyměřeny sankce za únik ropných látek z automobilových cisteren v důsledku nehod. Jenom v roce 1975 jich totiž havarovalo sedm.

SBĚR A REGENERACE UPOTŘEBENÝCH MAZACÍCH OLEJŮ

*nevylévejte
vyjetý olej!*

Plnění automobilové cisterny v distribučním skladu Benziny počátkem 70. let.

Také jedna z nejstarších stanic na D1 U Devíti křížů se proměnila k nepoznání.

V polovině 70. let začala Benzina s instalací čerpacích přístrojů vybavených zeleným a červeným signalizačním majákem. Údaje z těchto samoobslužných stojanů již byly přenášeny do pultu v prodejní místnosti prostřednictvím elektronického zařízení značky Teos. Protože spojení se zákazníky obstarávaly mikrofony, pokladník již teoreticky nemusel opouštět své stanoviště. Tento způsob prodeje byl poprvé testován na Muglinovské třídě v Ostravě a na Opuštěné ulici v Brně. Na většině míst však fungoval tzv. ambulanní pokladník, který inkasoval peníze u stojanu. Pilotní provoz proběhl na nymburské čerpací stanici.

Možná nevíte, že

- *Benzina patřila k prvním podnikům, které začaly využívat počítače. Podnikové ředitelství v Praze převedlo na elektronickou platformu fakturaci a skladovou evidenci zásob už v roce 1970*
- *v 70. letech proběhlo několik vln zdražení benzinu. Řidiči před každou takovou událostí obvykle tankovali nejen plné nádrže, ale třeba i několik kanystrů navíc. Výjimkou nebyli ani jedinci, kteří se předzásobili celým sudem na přívěsném vozíku*

V roce 1972 definovala Benzina svůj vizuální styl. Rumělková červeň v kombinaci s barvou slonové kosti, krémově stříbrnou a černou graficky sladily vnější podobu čerpacích stanic i karoserie všech firemních vozidel včetně cisternových tahačů Tatra 138 a 148, kterými v první polovině 70. let modernizoval podnik svůj dopravní park.

Počátkem sedmdesátých let byly u některých čerpacích stanic instalovány automaty na dvacetikorunovou bankovku. První zahájil provoz v Karlíně v roce 1972, kde nahradil noční směnu. Všechny tyto přístroje byly však zanedlouho staženy z provozu. Snímek zachycuje automat na Královopolské ulici v Brně.

Fulnek (80. léta).

**NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA ZÁSLUHY O VÝSTAVBU
VÝZKUMNÝ ÚSTAV PALIV A MAZIV**

280 26 KOLÍN, POŠT. PŘÍHR. 18

NADŘIZENÝ ORGÁN:
Chemopetrol, koncernová organizace
pro chemický průmysl a zpracování ropy
Trojská ulice, Praha-Kobylisy
RESORTNÍ PŘÍSLUŠNOST: MP

Chemopetrol k.p. Benzina
Vážený soudruh
Ing. J. Gros
odbor organizačně právní

Spálená 5
111 28 Praha 1

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE

VEC:

NAŠE ZNAČKA
Ing.Št./sk/484

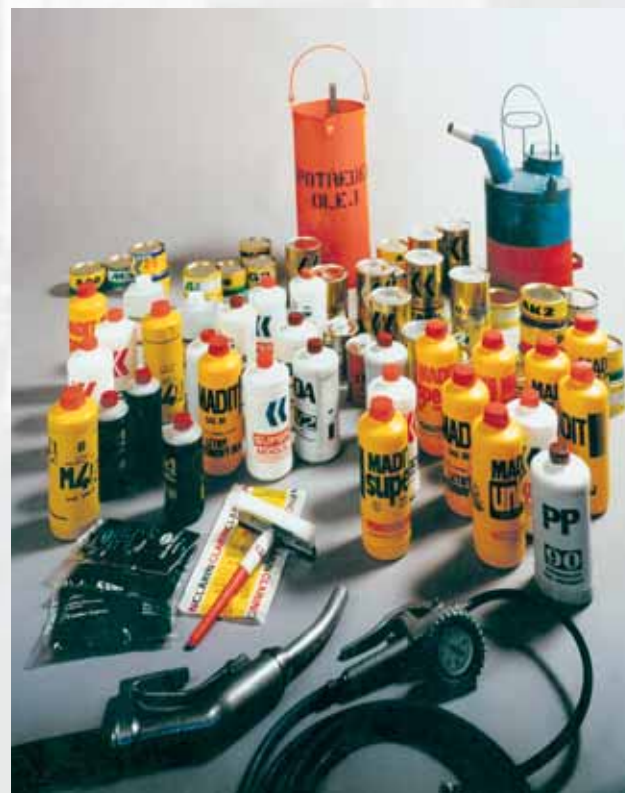
KOLÍN/DNE
7. 5. 1985

Počátky vědeckého výzkumu a vývoje paliv v Československu sahají do roku 1920, kdy na Českém vysokém učení technickém v Praze vznikl samostatný Ústav technologie paliv a svítiv. Jemu začal o tři roky později sekundovat nově založený Ústav pro hospodárné využití paliv. Také Benzina měla v Praze-Strašnicích svůj oborový Závod techniky mazání a paliv, který dal v roce 1966 vzniknout Vývojovému středisku paliv a maziv. K jeho úkolům patřilo kupříkladu sledování kvality všech paliv a olejů z produkce československých rafinerií. V rámci služeb pro velké průmyslové podniky zajišťoval tento závod také odborné poradenství a školicí služby, navíc působil jako zbožíznalecký komisionární orgán v rámci Sdružení čl. rafinerií. Koncem 70. let bylo vývojové středisko přeměněno na Výzkumný ústav paliv a maziv, který i nadále plnil funkci státní zkušebny. V roce 1997 došlo k jeho privatizaci a institut státní zkušebny zanikl.

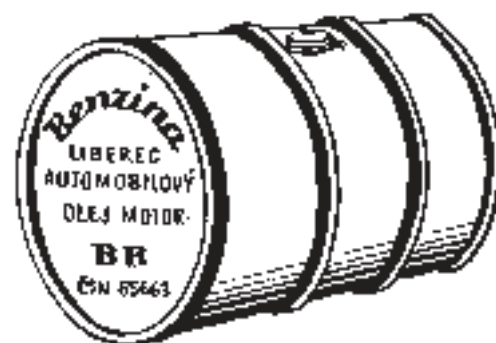
Typická podoba čerpací stanice Benziny v 80. letech.

... a sortiment jejích výrobků.

Vyjeté oleje se na vybraných stanicích vykupovaly až do roku 1997; jejich bezplatný sběr ukončilo zrušení státních dotací v roce 2004.

Porevoluční transformace

Listopadové události roku 1989 se výrazně zapsaly i do historie Benziny. Po rapidním vzrůstu cen v roce 1990 přestaly čerpací stanice o dva roky později od řidičů přijímat blokové poukazy na pohonné hmoty. Ty byly posléze nahrazeny CCS kartami. Naprostou novinkou se ve stejné době staly první automyčky, které byly instalovány na vybraných čerpacích stanicích.

Důležitý zvrat nastal v důsledku privatizace: 1. dubna 1994 vznikla totiž delimitací ze státního podniku, určeného k likvidaci, akciová společnost Benzina, která se o rok později začlenila do holdingové struktury Unipetrolu. Divize produktovodů se mezitím transformovala na samostatnou akciovou společnost Čepro. Sídlo ředitelství Benziny se přemístilo ze Spálené do Trojské ulice v Praze 8.

Ačkoli akciová společnost Benzina disponovala rozsáhlou sítí čerpacích stanic, její technická a ekologická úroveň byla značně zaostalá. Prvořadým úkolem se proto stala taková rekonstrukce a sanace stávajících čerpacích stanic, která by je uvedla do souladu s normami Evropské unie. Čerpací stanice Benzina prošly proto ve druhé polovině 90. let radikální proměnou. Jen v roce 1996 jich společnost 47 kompletně zrekonstruovala, 15 vystavěla a dalších 6 odkoupila. Proces rekonstrukce nebo výstavby se dotkl celkem 281 stanic, jiné byly z ekonomických či ekologických důvodů uzavřeny, popřípadě navraceny původním

majitelům v rámci restitucí. Sít' Benziny však neustále rostla. V roce 1997 se připojilo 30 stanic Torol, které do té doby náležely podniku Chemopetrol Litvínov, a ještě téhož roku přibylo 65 stanic Kaučuku, dosud provozovaných pod obchodní značkou K-Petrol. Benzina v tomto období investovala do své sítě téměř osm miliard korun. Změny se přitom netýkaly jen exteriérů a interiérů, ale i provozu. Narůstal počet stanic s nepřetržitou otevírací dobou, které v roce 1997 tvořily již více než třetinu celé sítě. V roce 1996 byl zahájen prodej aditivované nafty Diesel Top Q, později se sortiment rozšířil také o naftu s 30% podílem biosložky. Nákup pohonných hmot usnadňují motoristům stejného roku zavedené platební karty Benzina (Tank, Uni a Grand karty).

Reorganizace Benziny pokračovala v roce 1997 vkladem kapitálu do společnosti Petrotrans, která měla nově zajišťovat veškerou dopravu pohonných hmot z rafinerií do čerpacích stanic. Od roku 2000 je Benzina s účastí přesahující 99 % téměř výhradním vlastníkem společnosti Petrotrans. Ta dodnes zajišťuje jak zásobování sítě Benziny, tak i dalších společností.

Roku 1999, kdy vstoupila v platnost vyhláška o ukončení prodeje olovnatých benzinů, zahájila Benzina jejich postupné vyřazování z prodeje. Paliva s příměsí olova nahradily ještě před příchodem nového tisíciletí nadstandardně aditivované bezolovnaté benziny řady Natural 95 a Natural 91.

Prvořadým úkolem se stala taková rekonstrukce a ekologické sanace stávajících čerpacích stanic, která by je uvedla do souladu s normami Evropské unie.

Možná nevíte, že

- *biopaliva jsou ve 21. století novou ekologickou alternativou náhrady části pohonných hmot v dopravě. V současné době nabývají na významu především biopaliva 2. generace, získávaná zpracováním zemědělské biomasy*

V té době již patřily k významným zákazníkům Benziny společnosti jako Česká pošta, Coca-Cola, Plzeňský prazdroj nebo ČSAD a postupně se přidávaly další: v roce 2000 to byl například Dopravní podnik hlavního města Prahy, o dva roky později mladoboleslavská Škoda. Působnost Benziny se nakrátko rozšířila i na Slovensko – dceřiná společnost Benzina Slovakia tu však působila pouhé čtyři roky.

V rámci druhé etapy modernizace sítě byla řada čerpacích stanic vybavena sázkovými terminály společnosti Sazka, úplnou novinkou se staly výrobky malých pekáren, které obohatily stávající nabídku pokrmů. První čerpací stanice Benziny, jejíž interiér nabízel zákazníkům odpočinkový prostor s možností občerstvení, byla otevřena v roce 2001 v pražské Argentinské ulici. Prvním ze skupiny prémiových paliv s velmi nízkým obsahem síry, jejichž vysokou kvalitu potvrdily i testy Výzkumného ústavu paliv, je od roku 2003 prodáván vysokootanový benzin Blue Octans 99.

V roce 2002 přesídlila Benzina do Dělnické ulice v pražských Holešovicích. Jejím jediným akcionářem se stal Unipetrol, který o dva roky později kompletně převzal její velkoobchodní prodej. Mimořádný význam měl pro vývoj společnosti Benzina rok 2005 – tehdy totiž odkoupila více než šedesát procent akcií Unipetrolu přední rafinerská a petrochemická skupina PKN Orlen. Polský investor s sebou přinesl potřebné finance a podnítil změny, které se dotkly jak vnitropodnikové organizace, tak úrovně poskytovaných služeb. Již po roce byly patrné první výsledky: prodej pohonných hmot a souvisejícího zboží vzrostl v celé síti o dvacet procent! V rámci nové maloobchodní strategie převzala Benzina 19 čerpacích stanic Paramo-Trysk pardubické rafinerie a její podíl na trhu překročil třináct procent. Úspěšná transformace a. s. Benzina se v roce 2007 završila změnou její právní formy na společnost s ručením omezením. Od dubna 2008 je novým působištěm Benziny moderní komplex Gemini v Praze na Pankráci.

Benzina se až do roku 1995 pravidelně účastnila Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně.

Rok 1996 se do historie Benziny zapsal zavedením aditivované nafty s obchodním názvem Diesel Top Q.

Ukázka výstavby nového potrubního systému na čerpací stanici v Dobřanech (90. léta).

Rekonstrukce čerpací stanice ve Zruč nad Sázavou.

Moderní architektura stanic vzešlá z rekonstrukce v první polovině 90. let.

Zástupci vedení společnosti při slavnostním losování soutěže Podzim s Benzinou na čerpací stanici v Argentinské ulici v Praze (1998).

Generace stanic první poloviny 90. let – nové v každém detailu.

S novým designem stanic byly sladěny i uniformy obsluhujícího personálu.

Interiér jedné z prvních prodejen, které Benzina vybudovala během druhé poloviny 90. let v rámci modernizace své prodejní sítě jako součást čerpacích stanic.

V roce 2003 se mohli zákazníci na výdejních stojanech Benziny poprvé setkat s nálepkou Pečeť kvality, která zaručuje, že prodávané palivo dané stanice úspěšně prošlo nezávislou chemickou analýzou a splňuje všechna požadovaná kritéria. Známku Pečeť kvality uděluje Ústav paliv a maziv na základě pravidelného testování paliv ve veřejných sítích čerpacích stanic.

V důsledku ničivých povodní z roku 2002 musely být čtyři stanice kompletně zrekonstruovány, čerpací stanice v Litoměřicích a Lovosicích bylo nutné postavit od základu znovu.

Velké plus

S příchodem polského investora PKN Orlen v roce 2005 se dostal do popředí zájmu úkol zlepšit pozici Benziny na trhu, a to především změnou její identity. Nová obchodní strategie proto počítala s rozdělením sítě na dvě značky, které se zaměří na odlišné skupiny spotřebitelů. V roce 2006 se představila prémiová značka Benzina plus a takřka ihned byla zahájena rozsáhlá modernizace 102 čerpacích stanic po celé zemi. Benzina plus s sebou přinesla i modifikaci korporátních barev. Červenou a bílou, tradiční barvy Benziny, nahradila kombinace červené, stříbrné a modré. V souladu s posláním značky se kompletně změnil nejen interiér a exteriér čerpacích stanic, ale především rozsah jejich služeb. Stanice Benzina plus se od počátku orientují na všechny, kdo požadují vysokou kvalitu a široký výběr produktů; zbývající stanice potom vyhovují řidičům, kteří hledají dobrou kvalitu za rozumnou cenu. U většiny čerpacích stanic Benzina plus byly vybudovány moderní mycí linky. Menší provozovny jsou vybaveny boxy pro ruční mytí, ty větší disponují portálovými nebo tunelovými myčkami. Spolu se značkou Benzina plus byl uveden na trh nový stooktanový benzin Verva 100 a nadstandardně aditivovaná nafta Verva Diesel s vysokým cetanovým číslem.

Při vývoji Vervy 100 byly použity nové mazací přísady, které výrazně snižují třecí ztráty a mají po-

zitivní vliv na zvýšení výkonu motoru. Další složky čistí sací ventily, vstřikovače i spalovací prostor, jiné chrání palivový systém před korozí. Pokles třecích ztrát, čistící efekt a vysoké oktanové číslo jsou činitelé vedoucí ke snížení spotřeby paliva i škodlivých exhalací – automobilový benzin Verva 100 je deklarován jako superčisté palivo s maximálním obsahem síry 10 mg/kg.

Také Verva Diesel náleží ve třídě naftových paliv k absolutní špičce. Zvýšení cetanového čísla z 51 na 55 ve výsledku znamená tišší spalování, rychlejší dosažení plného výkonu, snížení spotřeby paliva, produkovaných emisí i hluku. Verva Diesel

má výrazné čistící a antikorozní účinky, současně zvyšuje mazivost. Potlačení pěnovosti se urychluje tankování paliva. Nízkoteplotní vlastnosti této

Prémiová značka Benzina plus zahajuje svým způsobem novou éru historie společnosti Benzina, přičemž navazuje na její nejlepší tradice.

prémiové nafty jsou při extrémně nízkých teplotách v zimním období garantovány až do teploty -26°C .

Od roku 2008 mohou řidiči čerpat obě paliva už na více než 90 stanicích, a to 24 hodin denně. Po stejnou dobu jsou jim na všech stanicích Benzina plus k dispozici také rozšířené gastronomické služby ve standardech Bistro minute, Snack minute a Cafe minute. V Bistro minute najdou zákazníci teplá jídla, čerstvé sendviče, saláty a polévky, Snack minute se specializuje na časově nenáročný občerstvení, v Cafe minute lze strávit příjemnou chvíli nad šálkem kvalitní kávy. Na vybraných

Čerpací stanice Benzina plus v Rynolticích.

čerpacích stanicích jsou nově zřizovány i velké restaurace s obsluhujícím personálem. Všechny stanice Benzina plus nabízejí čerstvé bagety, pečivo dopékané ve vlastních pekárnách a širokou škálu slazených i neslazených nealkoholických nápojů. Prodej veškerých potravin samozřejmě podléhá nej přísnějším hygienickým normám.

Nejnovější etapou rozvoje značky Benzina plus je zahájení spolupráce se sítí rychlého občerstvení McDonald's. Od roku 2008 mohou využít spojených služeb obou společností návštěvníci čerpacích stanic na odpočívce u obce Osice na dálnici D11 a na dálnici D5 Rudná-Drahelčice. Podobně

uspořádané čerpací stanice budou výhledově přibývat i v dalších lokalitách.

Prémiová značka Benzina plus zahajuje svým způsobem novou éru historie společnosti Benzina, přičemž navazuje na její nejlepší tradice. Díky zkvalitnění nabídky služeb a systému řízení, nové cenové politice, úspěšným marketingovým akcím a silící profesionalizací vzrostl v roce 2007 celkový objem prodeje pohonných hmot v síti o 16,1 %. Tržní podíl společnosti se tak zvýšil na rekordních 13,2 %. Benzina se stala obchodníkem roku 2007 a její obliba u českých motoristů dále rostla.

Exteriér čerpačí stanice v Průhonících před rekonstrukcí...

... a po ní.

Interiér provozovny před rekonstrukcí...

... a po ní.

Moderní interiér prodejny.

Bohatý sortiment občerstvení.

Místo pro odpočinek.

Čerpací stanice Benzina plus v Osicích na dálnici D11.

Portálová myčka.

Vstříc zákazníkům

Udržet si stávající klientelu je stejně náročné jako získávat novou. Právě odpovědný vztah ke klientům motivuje společnost Benzina k přípravě zákaznických soutěží a věrnostních programů. Počátkem dubna 1995 odstartovala první Velká soutěž Benziny. Nejšťastnější výherci tehdy získali osobní vozy, další vylosovaní si rozdělili ceny v hodnotě tří milionů korun. Na podobném principu proběhly v následujících letech soutěže Jaro s Benzinou a Podzim s Benzinou (1996), Bezstarostná jízda (1997) a Milionové léto s Benzinou (1998). Od losovaných soutěží přešla Benzina následně k věrnostním programům, tedy k odměňování v závislosti na počtu bodů získaných při tankování paliva. Nový systém odstartovaly akce Natankuj dárek (2000), Benzina Truck Prix, Natankujte pivo nebo Kufr plný cen (2002), největší úspěch však měly v roce 2006 uvedené Filmy Vašeho srdce. Pro zákazníky byly tehdy připraveny DVD s atraktivními filmovými tituly z domácí produkce. Na mimořádnou popularitu tohoto programu navázal Fíkův filmový festival. Tentokrát mohli zákaz-

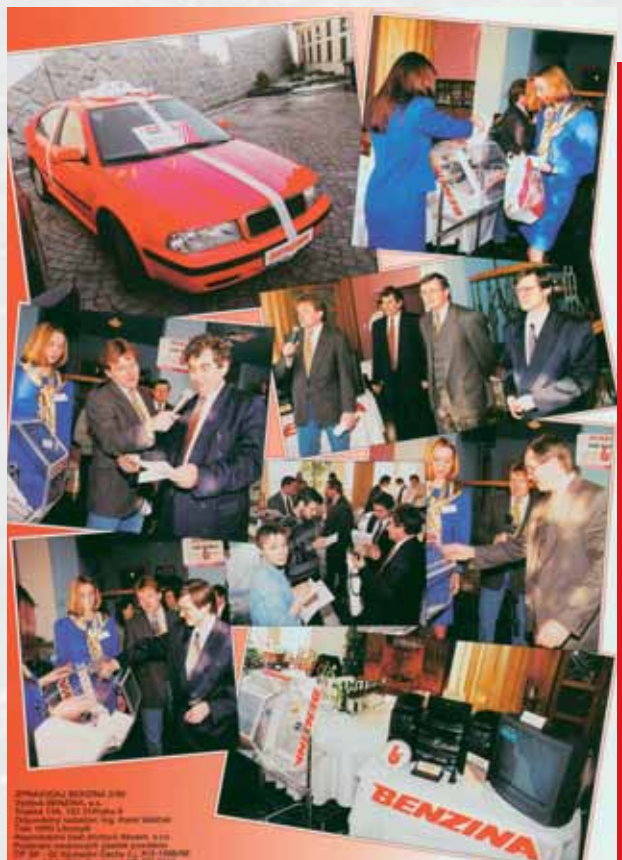
Právě odpovědný vztah ke klientům motivuje společnost Benzina k přípravě zákaznických soutěží a věrnostních programů.

níci získat DVD s klasickými českými pohádkami a večerníčky. FFF nabídl do konce roku 2007 více než 60 pohádek a filmů určených nejen dětem, ale i dospělým divákům. Kromě Maxipsa Fíka to byly například příběhy o Krtečkovi, Žofce, Rákosníčkovi, Machovi a Šebestové, večerníčkový seriál Pojdte pane, budeme si hrát! nebo akční Kill Bill. Maxipes Fík se stal hlavním maskotem akce i doprovodné reklamní kampaně.

Zájem Benziny o filmovou tvorbu vyústil roku 2007 v její podporu Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech. Benzina připravila pro ná-

vštěvníky festivalu pestrý doprovodný program, během něž se mohli nechat svézt stylovou rikšou nebo zhlédnout exhibice taneční skupiny a skateboardistů. Při stejné příležitosti představila společnost energetický nápoj Verva.

V rámci věrnostního programu Dárky, na kterých ulítnete mohli zákazníci v roce 2008 za načerpaných 80 litrů pohonných hmot a doplatek získat plyšová zvířátka, modely aut, sportovní tašky a ledvinky.

Od poloviny 90. let pořádá Benzina pravidelně nejružnější zákaznické soutěže. V roce 1996 to bylo například Jaro s Benzinou.

Nejen na motoristickou veřejnost byla v roce 2004 zaměřena akce Bezpečně s Benzinou, během níž probíhaly na vybraných čerpacích stanicích celodenní prezentace produktů Benziny a bezplatné kontroly technického stavu vozidel. Pro děti byly navíc připraveny tematické soutěže. Podobné zábavně-vzdělávací programy pro celou rodinu organizovala Benzina i v následujících letech.

Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech 2007 – nabídka popcornu u stánku Benzina plus, taneční vystoupení ve stylu Kill Bill, maskot Fikova filmového festivalu v ríkše, hostesky nabízející energetický nápoj Verva, skokani v sedmimilových botách.

Možná nevíte, že

- *Filmy Vašeho srdce byl u nás vůbec první program, který umožňoval zákazníkům získat za odběr pohonných hmot a doplatek DVD s českými filmy. DVD za zvýhodněné ceny začala později nabízet také řada českých deníků*

Ukázky kampaně z roku 2007 – billboard a „pumpentopper“.

V zrcadle médií

Zatímco slogany „Jsme všude tam, kde nás potřebujete – u startu i v cíli vašich cest“ a „Benzina – vaše bezstarostná jízda“ užitě v rámci dřívějších reklamních kampaní upozorňovaly především na rozsáhlost sítě čerpacích stanic, v nové etapě své existence se Benzina hodlá prezentovat jako sebevědomá, moderní, dynamická společnost, v níž řidiči na svých cestách poznávají spolehlivého partnera a záruku komplexní péče. V souladu s tím je plánován i mediální obraz společnosti. Také reklamní kampaň z roku 2008 nazvaná „Měníme se v čase“ přibližuje Benzinu jako tradiční českou značku s mladou, moderní tváří. Užívá k tomu postavy Ing. Jana Kašpara, nejznámějšího českého průkopníka letectví, jehož jméno se stalo synonymem jak nadčasových hodnot, tak i neustálých snah o inovaci a pokrok.

Jan Kašpar figuruje nejen ve všech tiskových materiálech, ale také v televizních spotech, které

vyzdvihují zvláště tři benefity spojené se značkou Benzina plus: prémiová paliva Verva, široký sortiment občerstvení a kvalitní služby. Z Kašparova letadla se ve všech variantách scénáře stává pomyslný stroj času, který svého pilota přepraví do dnešních dnů a umožní mu najít inspiraci na čerpací stanici Benzina plus. Konfrontace minulosti a současnosti, která tvoří osu všech tří televizních

spotů, je umocněna prolínáním černobílého obrazu Kašparovy doby s barevnými záběry současných reálií.

Spolu se spuštěním reklamní kampaně „Měníme se v čase“ byl zprovozněn

nový internetový portál www.benzinaplus.cz s podrobnými informacemi o všech produktech a službách, jež Benzina plus svým zákazníkům nabízí. Také jeho úprava samozřejmě odpovídá novému vizuálnímu standardu značky.

V nové etapě své existence se Benzina hodlá prezentovat jako sebevědomá, moderní, dynamická společnost, v níž řidiči na svých cestách poznávají spolehlivého partnera a záruku komplexní péče.

NOVÁ PRÉMIOVÁ PALIVA VERVA 100 A VERVA DIESEL

Špičková prémiová paliva VERVA 100 a VERVA Diesel byla vyvinuta pomocí speciální formulace aditivace a použitím nejmodernějších přísad. Svou kvalitou jsou naprosto srovnatelná s obdobnými konkurenčními produkty a zcela splňují nejnáročnější požadavky zákazníků na dynamickou jízdu. Obě pohonné hmoty zvyšují výkon a životnost motoru, přitom snižují spotřebu i škodlivé emise. Používat paliva VERVA znamená být šetrný nejen ke svému vozu, ale i k životnímu prostředí.

VERVA 100 A VERVA DIESEL

- zvyšují výkon a životnost motoru
- čistí motor
- snižují spotřebu
- pomáhají chránit životní prostředí

verva D DIESEL

verva 100

hěníme se v čase www.benzinaplus.cz

BENZINA plus

Celostránková inzerce.

Bigboardy na silnicích I. třídy.

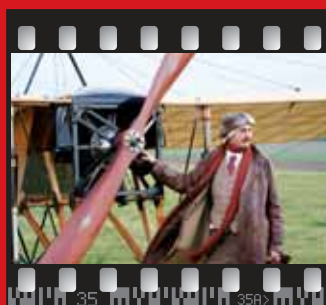
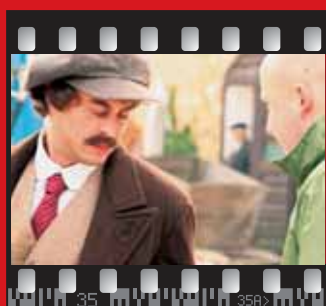
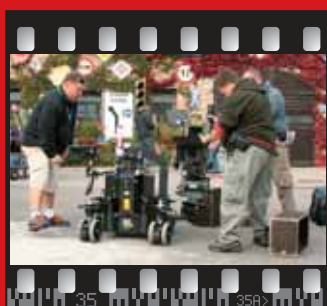
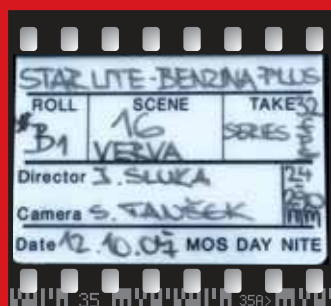
Milos Vlalukin v roli Jana Kašpara při natáčení reklamního spotu na čerpací stanici Jičín-Robousy.

Možná nevíte, že

- *sto let staré letadlo Blériot, které se objevilo v reklamním spotu Benziny, pilotoval Švéd Mikael Carlson. Právě on umí jako jediný letec na světě tento stroj bezpečně ovládat*

Historické letadlo Blériot.

Jak jsme točili reklamu „Měníme se v čase“.

Partner úspěšných

Benzina se od roku 1995 začala do povědomí širší veřejnosti zapisovat také jako významný sponzor nejrůznějších sportovních disciplín. Podporovala například Ladislava Křečka a Jana Krečmana, legendární dvojici závodníků ze stáje Benzina Mogul Team, která úspěšně zastupovala značku v seriálu českých automobilových rallye od roku 1995. Kromě toho byla Benzina dlouhý čas tradičním partnerem Pražského rallysprintu nebo Rallye Šuma-va Mogul. Logo Benziny zdobilo od roku 1994 vůz Václava Bervida, mistra České republiky v závodech na okruzích, stejně tak jako dakarský speciál Tatra Karla Lopraise. Benzina se prezentovala také v soutěžích nákladních automobilů, například v Liaz Racing.

Na jaře 1995 se společnost ujala jako generální sponzor fotbalového klubu Slavia Praha. Svůj podíl akcí si ve Slavii držela až do roku 1999. Ve stejné době byla partnerem Českomoravského fotbalového svazu, a její logo se tak objevovalo na vybraných zápasech prvoligových utkání.

Vedle golfových turnajů se Benzina od druhé poloviny 90. let prezentovala také při tenisových utkáních. V roce 2004 například sponzorovala světové finále juniorů v tenisu.

V současnosti se Benzina orientuje zejména na hokej. Právě lední hokej jako český národní sport a zvláště jeho rychlé tempo ideálně symbolizují dynamický rozvoj společnosti Benzina. V roce 1994 dresy s červenobílým logem poprvé oblékal ho-

kejový tým národní reprezentace. Vedle toho podporovala Benzina i slavný Jágr Team. V extraligové sezóně 2007/2008 se potom stala generálním

partnerem hokejového klubu Litvínov. HC Litvínov je spojen s nejúspěšnějšími momenty historie českého hokeje: osm hráčů litvínovského týmu se zúčastnilo olympiády v Naganu a stejní hráči tvořili pod vedením legendárního trenéra Ivana Hlinky páteř nejslavnější české hokejové generace. HC Litvínov navíc oslavil v roce 2008 stejně jako společnost Benzina 50 let své existence.

Benzina se od roku 1995 začala do povědomí širší veřejnosti zapisovat také jako významný sponzor kultury a sportu, zejména hokeje.

Logo Benziny se od roku 1994 objevovalo při závodech na okruzích, stejně jako při dakarské rallye.

Od 90. let je Benzina spojena s hokejem. Podporovala tým národní reprezentace i Jágr Team. V roce 2007 se stala generálním sponzorem HC Litvínov.

Benzina jako partner závodů nákladních tahačů na mosteckém okruhu.

V roce 1995 byla Benzina generálním sponzorem fotbalového klubu Slavia Praha.

Možná nevíte, že

- *prvním litvínovským hráčem, který získal Stanley Cup, byl Petr Klíma. Podařilo se mu to v roce 1990*

Od druhé poloviny 90. let se Benzina prezentovala na golfových a tenisových turnajích.

V seriálu českých automobilových rallye zastupoval značku od roku 1995 Benzina Mogul Team. Benzina podporovala dlouhý čas také Pražský rallysprint nebo Rallye Šumava Mogul.

Domov na cestách

Motorismus se během uplynulého století radikálně proměnil, řidiče napříč generacemi přesto spojuje jedno společné: potřeba mít na svých cestách jistotu, záchytný bod, kde mohou načerpat energii, zrekreovat se, osvěžit. V počátcích bylo takovými místy jen několik málo stanovišť s tankovacími barely a ručními pumpami, jež tehdy v nejskromnějších podmínkách provozovali první nadšenci. Současná Benzina navazuje na nejlepší tradici svých předchůdců, kteří se za všech okolností snažili věnovat v oblasti prodeje paliv i dalších služeb zákazníkům maximální péči. V minulosti i dnes je totiž spokojený klient jedinou možnou zárukou skutečného a trvalého úspěchu.

Třebaže na tuzemském trhu s pohonnými hmotami existuje řada renomovaných firem, Benzina má mezi nimi výjimečné postavení: působí tu nejdéle a vždy se snažila vyhovět nárokům a potřebám

českých motoristů. Neustále rostoucí a různící se požadavky ze strany zákazníků si však vynutily zcela nový přístup. Právě proto je tu Benzina plus, připravená nabídnout něco navíc...

Omlazenou tvář Benziny reprezentuje v současnosti nejen progresivní design a mimořádná kvalita nabízených služeb, ale také profesionálně vyškolený personál, který je vstřícný, vřelý a vždycky připravený poradit a pomoci. O tom, že všestranná zákaznická péče je prvořadým úkolem společnosti, svědčí průběžně aktualizované věrnostní programy i další promoční akce. Nový, pozitivní obraz Benziny dotváří její společenská odpovědnost, která se projevuje jak podporou veřejně prospěšných aktivit v oblasti kultury a sportu, tak zájmem o životní prostředí. V tomto trendu hodlá společnost Benzina samozřejmě nadále pokračovat.

Třebaže na tuzemském trhu s pohonnými hmotami existuje řada renomovaných firem, Benzina má mezi nimi výjimečné postavení.

BENZINA
plus

Nové sídlo společnosti Benzina v pankráckém komplexu Gemini.

Ukázka moderních kancelářských prostor společnosti.

II. část

Vlastníci společnosti Benzina

Unipetrol

Unipetrol je přední rafinerskou a petrochemickou skupinou v České republice a významným hráčem ve střední a východní Evropě. Založením akciové společnosti Unipetrol v roce 1994 byl naplněn jeden z postupných koncepčních kroků privatizace českého petrochemického průmyslu. Unipetrol měl spojit vybrané české petrochemické firmy do uskupení, které by bylo schopné konkurovat silným nadnárodním koncernům. V současnosti patří Unipetrol v České republice k nejvýznamnějším společnostem z hlediska obrátu (téměř 89 miliard Kč za rok 2007) a zaměstnává zhruba 5 000 lidí. V roce 2005 se Unipetrol, a.s., stal součástí mezinárodní rafinerské a petrochemické skupiny Orlen.

V současnosti je Unipetrol, a.s., 100% vlastníkem společností:

- Unipetrol RPA, s.r.o.
výrobce a obchodník rafinerskými, petrochemickými a agrochemickými produkty
- Benzina, s.r.o.
provozovatel největší sítě čerpacích stanic v České republice
- Unipetrol Services, s.r.o.
logistické a podpůrné středisko pro všechny společnosti skupiny
- Unipetrol Doprava, s.r.o.
profesionální železniční přepravce nejen chemických a petrochemických produktů včetně souvisejících služeb
- Unipetrol Trade, a.s.
provozovatel vlastní sítě zahraničních afilací a obchodních zastoupení

Další významné majetkové účasti:

- Česká rafinérská, a.s.
největší zpracovatel ropy v ČR pro širokou škálu produktů s celkovou roční kapacitou 8,8 milionu tun – společný podnik s Eni International a B.V. a Shell Overseas Investment B.V., (podíl 51 %)
- Paramo, a.s.
největší výrobce asfaltů, mazacích a topných olejů, paliv a dalších rafinerských produktů (podíl 91,77 %)

Součástí skupiny Unipetrol jsou také dvě společnosti výzkumu a vývoje, které dosahují vynikajících výsledků s významnými přesahy do praxe: Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s., Polymer Institute Brno, spol. s r.o.

PKN Orlen

Skupina Orlen je jedním z největších zpracovatelů ropy ve střední a východní Evropě. Celou skupinu tvoří na 70 subjektů v čele s mateřskou společností PKN Orlen, která sídlí v polském Płocku. Největší podíl akcií vlastní společnost Nafta Polska (17,32 %) a Ministerstvo státního pokladu (10,2 %). Zbývající podíl patří soukromým akcionářům.

Součástí skupiny jsou nejen společnosti v Německu a Litvě, ale i u nás: v roce 2005 koupil PKN Orlen majoritní část Unipetrolu (69,99 %), a doplnil tak skupinu o další špičkovou rafinerskou a petrochemickou společnost. Na konci roku 2007 měla skupina celkem 22 927 zaměstnanců, z toho jich 5 000 zaměstnával právě Unipetrol.

Orlen podniká v oblasti zpracování ropy, výroby olejů, v petrochemickém a chemickém průmyslu a věnuje se i velkoobchodnímu a maloobchodnímu prodeji. Ropu zpracovává celkem sedm rafinerií – tři polské, tři české a jedna litevská. Největším zpracovatelským komplexem, který se nachází v polském Płocku, projde za rok 14 milionů tun ropy. Úhrnný roční objem ropy zpracované ve všech uvedených rafineriích pak činí 31 milionů tun. V produkci olejů překročila skupina v roce 2007 hranici 400 tisíc tun. V rámci velkoobchodu ovládá Orlen s prodanými 11,663 milionu tun pohonných hmot a 4,618 milionu tun ostatních produktů téměř 60 % polského trhu. Maloobchodní síť skupiny zahrnuje 2 775 prodejních míst. V Polsku patří Orlenu síť značek Orlen a Bliska, která má 1 897 čerpacích stanic a řadí se k největším

nejen v zemi, ale i v celé Evropě. Německá síť více než pěti set stanic sdružuje značky Orlen a Star, litevská Orlen Lietuva a Ventus, tuzemská Benzina a Benzina plus. Čerpací stanice všech sítí se vyznačují kvalitou prodáváných paliv i poskytovaných služeb.

O prestiži skupiny Orlen svědčí kromě jejích výrobních a prodejních úspěchů řada ocenění. Mezi nejvýznamnější patří první místo v žebříčku Největších společností střední a východní Evropy, cena Důvěryhodná značka v rámci největšího evropského průzkumu mezi spotřebiteli v kategorii čerpacích stanic, prvenství v kategorii Podniky v Polsku nebo titul Superbrand Polska v kategorii spotřebních značek.

Do struktury skupiny Orlen náleží například společnosti:

■ **AB Mazeikiu Nafta**

Společnost vlastní jedinou rafinerii ropy v pobaltských zemích, na jejichž trzích má dominantní postavení.

■ **Unipetrol, a.s.**

Mateřská společnost skupiny Unipetrol, která zahrnuje především společnosti působící v oblasti zpracování ropy, petrochemie a distribuce pohonných hmot.

■ **Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.**

Společný podnik s Basell Europe Holdings B.V. specializovaný na výrobu polyolefinu. Dceřiná společnost Polyolefins Sprzedaż Sp. z o.o. zajišťuje prodej a marketing.

- Orlen Deutschland AG
Společnost provozuje v Německu síť 527 čerpacích stanic pohonných hmot nesoucích loga Orlen a Star.
- Anwil S.A.
Jediný výrobce PVC a jeden z největších výrobců dusíkatých hnojiv v Polsku. Společnost je většinovým společníkem v 5 společnostech včetně společnosti Spolana a.s.
- IKS „Solino“ S.A.
Společnost zajišťuje podzemní skladování ropy a tekutých paliv v solných dolech.
- Orlen Oil Sp. z o.o.
Hlavní výrobce a distributor maziv v Polsku. Má dvě dceřiné společnosti zaměřené na prodej.
- Rafineria Trzebinia S.A.
Jedna z nejstarších rafinerií v Polsku. V roce 2005 zahájila činnost v novém segmentu výroby, kterým jsou biopaliva. Je většinovým společníkem v 5 společnostech.
- Rafineria Nafty Jedlicze S.A.
Rafinerie s více než stoletou tradicí zaujímá přední místo v objemu produkce topných a mazacích olejů. Je většinovým společníkem v 7 společnostech.

III. část

Dodatky, zajímavosti, přílohy

Demografické, dopravní a petrolejářské údaje

Česká republika

Rozloha (km ²)	78 886
Počet obyvatel (mil.)	10,28
Počet motorových vozidel (tis. ks) (z toho osobní)	5 902 4 280
Zpracování ropy (tis. tun)	7 368
Počet veřejných čerpacích stanic	3 610
Spotřeba ropy na obyvatele (t/obyvatele)	717
Spotřeba automobilových benzinů na obyvatele (l/obyvatele)	280
Spotřeba nafty na obyvatele (l/obyvatele)	498
Stupeň motorizace (mot. vozidla na tis. obyvatel) (počet obyvatel na 1 motorové vozidlo)	574 1,7
Stupeň automobilizace (osobní vozidla na tis. obyvatel) (počet obyvatel na 1 osobní automobil)	416 2,4
Počet ČS na 100 km ²	4,6
Počet ČS na 10 000 obyvatel	3,5
Dálniční síť (km)	1 009
Délka produktovodní sítě (km)	1 065

Data platná k 31. 12. 2007.

Srovnání počtu čerpacích stanic

	počet ČS na 10 tis. obyvatel	počet ČS na 100 km ²
SRN	1,8	4,3
Rakousko	3,4	3,4
Francie	2,2	2,5
Velká Británie	1,6	4,0
ČR	3,5	4,6

Spotřeba benzínu a nafty na obyvatele

	litrů benzínu na obyv.	litrů nafty na obyv.
SRN	395	440
Rakousko	350	965
Francie	260	645
Velká Británie	471	450
ČR	280	490

Počet obyvatel na jeden osobní automobil

SRN	1,7
Rakousko	1,7
Francie	1,6
Velká Británie	1,6
ČR	2,4

Data z roku 2006.

Vývoj platebních karet

V roce 1996 Benzina jako první tuzemský distributor pohonných hmot na domácím trhu nabídla svým zákazníkům vlastní magnetické platební karty.

Čipové karty vydává Benzina od roku 2006.

Inovovaný design magnetických karet z roku 2007.

Vývoj logotypu

Benzinol

(50. léta)

Na typografickou úpravu názvu společnosti Benzina mělo určující vliv logo národního podniku Benzinol.

Benzina

(50. léta)

BENZINA

(90. léta)

Značka Benzina se poprvé objevila v roce 1953 a poté v roce 1958, kdy byla zaevidována jako oficiální logo Sdružení československých rafinerií. Po rozpadu tohoto koncernu se jejím dědicem stala společnost Benzina. Logo, jež na první pohled připomíná mořského koníka, je kombinací několika symbolů. Hlava koně, kterou používaly i jiné značky z oboru motorových paliv a olejů, symbolizuje koňskou sílu. Okřídlené kolo může evokovat například hlavu mytického Merkura – patrona obchodníků a cestovatelů, motorovou ojnici s válcem nebo písmeno b.

(2006)

Původní logotyp, poplatný době svého vzniku, byl agresivní, hmotný a nesl s sebou konotace minulého režimu. Nová podoba zdůrazňuje lidský rozměr značky a její přátelský přístup k zákazníkům.

(2006)

Benzina plus je značka prémiových čerpacích stanic společnosti Benzina. Jejím nejvýraznějším identifikačním prvkem je slovo plus v modré barvě. Plus respektuje typografickou úpravu loga Benziny a svým náklonem umocňuje jeho dynamiku.

Miroslav Štochl, Zeno Čižmář
BENZINA V PROMĚNÁCH ČASU

Odborná spolupráce: Ing. Václav Loula

U příležitosti 50. výročí založení společnosti Benzina vydala Benzina, s.r.o., v roce 2008

Poděkování patří všem, kdo se svým svědectvím a poskytnutými dokumenty podíleli na vzniku této publikace, především Zdeňku Bínovi, řediteli správního archivu Cítonice, Janu Hozákovi, vedoucímu archivu Národního technického muzea, Pavlu Taclovi, řediteli Muzea řemesel Letohrad, a v neposlední řadě spoluautorovi publikace Václavu Loulovi.

Zdroje obrazových materiálů:

Archiv autora, archiv Bořivoje Nechvátala, Brno, archiv společnosti Benzina, archiv Národního technického muzea v Praze, Muzeum řemesel Letohrad

Produkce: All In Agency, spol. s r.o., Heleny Malířové 2/285, 169 01 Praha 6

Motorismus se postupem času radikálně měnil, stejně jako služby čerpacích stanic. Řidiče všech generací přesto spojuje potřeba najít na svých cestách kvalitní péči. Benzina jako tradiční česká značka je nerozlučně spjatá s domácím trhem, a umí proto dokonale vyhovět specifickým přáním našich motoristů. Díky tomu ji česká motoristická veřejnost už 50 let vnímá jako spolehlivého partnera.